

Търн

ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ЧЕТВЪРТЪК, 23 МАЙ 1968 г.

ГОДИНА XXV • БРОЙ 62—63 (2409—2410) • ЦЕНА 4 ст.

КЪМ СВЕТЛА БЪДНИНА ВЪРВИ

Сн.: Н. КАЧАКОВ

Научна сесия за историята и културата на Търновград

Висшият педагогически институт „Братя Кирил и Методий“ като център на научноизследователска дейност определя изучаването на средновековната българска история и литература, свързани с името на Велико Търново, като една от основните си задачи в научното дирене. Научната сесия „Търново и българските народи“, започнала своята работа вчера в големата аудитория на Института, е една от проявите в тази насока.

Ректорът на ВПИ професор Станчо Станчев Ваклинов с кратко слово откри предобедното заседание, като представи чуждестранните гости: проф. Войслав Джурев от Югославия, проф. Гаврил Истрати и проф. Константин Велики от Румъния, ст. ас. Людмила Горина от Московския университет и ас. Тереза Олайш от Педагогическия институт в Сегед, Унгария.

В своя доклад „Търново като столица на Втората българска държава“ проф. Иван Дуйчев със солидна аргументация, основана на изпозван материал, защити тезата си, че Търновската държава е наследник на Първата българска държава в политическо, икономическо и културно отношение.

Доц. Борислав Примов, с доклада си „Балканите и Западна Европа“ не само обърна вниманието на неизвестни и малкоизвестни исторически факти, но и аргументирано обори двете по-люси тези за участието на властите в създаването на Втората българска държава. Във втората част на доклада си подробно последни различията перипетии на отношенията между Търново и Западна Европа. Той се сприявяне на Калояновите войни срещу кръстоносците.

Докладът на ст. ас. Христо Коларов „Търновските врати на Търново със съседните страни“ очерта древната столица и като център на търговия, средновековна занаятчийска промишленост и художествени занаяти. Наистина черноморските ни пристанища и градовете по Дунава са имали далеч по-широки възможности в това отношение, но фактът, че Търновград е бил център на търговията в държавата още повече утвърждава функциите му на стопански град. Той проследява търговските отношения на Търново и цялата държава с Генуя, Венеция и Дубровник.

Ше бъдат изслушани доклади на акад. Петър Диневков, ст. ас. Георги Данчев, проф. Станчо Ваклинов, н. сътр. Н. Ангелов и археолога Вълчо Вълков.

Началото на сесията предизвика полемика за работата и плодотворни разисквания и спорове.

М. М.

Дръзновени строители

ПРЕХОДНОТО ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ — ЗА ВТОРИ ПЪТ ПРИ ВЕЛИКОТЪРНОВЦИ • ПРИВЕТСТВИЕ НА ГЕН. МАЙОР ЗАХАРИ ФИЛИПОВ

Завчера в Профсъюзния дом на културата — Велико Търново труделушките от под. 19—95 се събраха на тържествено събрание, за да отчетат големите си успехи, постигнати през първото тримесечие на 1968 година, които им донесоха преходното червено знаме на Централния комитет на ДКМС, връчено на комсомолската организация — първенец в системата на Трудова повинност.

На тържеството присъстваха началникът на политическото управление при Главно управление на Трудова повинност ген. майор Захари Филипов, секретарката на Централния комитет на Комсомола нин. Екатерина Маринова, председател на изпълкома на ОНС Димитър Тужаров, първият секретар на Окръжния комитет на Комсомола Дино Минчев, много гости.

Събрането откри подполк. Николов, заместник-командир по политическата част на поделението.

Доклад изнесе секретарят на батальонната комсомолска организация — младши лейтенант Георгиев. Той говори за героичните трудови дела на младежите в годината. След това нин. Екатерина Маринова връчи за втори път знамето на комсомолците от под. 19—95 и им пожела все такова неуморно да гратял социалистическата ни Родина, да бъдат винаги първи сред първите и да спечелят преходното знаме трети път, за да остане то завинаги при тях.

Приветствие поднесе и ген. майор Захари Филипов.

Самолейни състави на Радио-завода изнесоха богат поздравителен концерт.

НАЧЕЛО Е ЧЕТВЪРТА АВТОКОЛОНА

Колективът на ДАП работи упорито, за да президири двете обещания и да посрещне с по-големи успехи Деня на работниците от транспорта и съобщенията. От товарния автотранспорт засега особено добри резултати постигна четвъртата автоколоната в база Полски Тръмбеш. Тя президири плана за втората декемврийка на май с 6300 тона. За този успех най-много допринесоха шофьорите Кирил Ненков, Ангел Христов, Манол Маринов и Георги Димитров.

Неотклонно следват своите колеги и шофьорите от пета автоколоната в база Стражица.

К. Стоянова

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, НА ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

На великото дело — възхвала

Предпразничното настроение вече се чувства навред в окръжния град. То беше гост и на снощното събрание, посветено на един от най-светлите ни празници — 24 май — Денят на Кирил и Методий, ден на нашата писменост и култура.

В Дома на народната армия дойдоха хора от всички възрасти.

Доклад за безсмъртното дело на двамата братя, за разцвета на образователното дело в социалистическата ни Родина, за възхода на културата изнесе Никола Николов — началник на отдел „Просвета“ при Окръжния народен съвет.

Тука бяха обявени и високите отличия, които получават най-изтъкнати научни работници, учители, отделни училища. Орден „Кирил и Методий“ — I степен получават: проф. Станчо Ваклинов — ректор на ВПИ, „Братя Кирил и Методий“ във Велико Търново; проф. Велко Нанков — ректор на ВФСИ — Свищов; проф. Димитър Спасов от ВФСИ — Свищов; Косю Иванов Николов — директор на Техникума по механизация на селското стопанство в Павликени; Основното училище в с. Лозен и Основното училище в с. Писарево. Същият орден — II и III степен получават 21 човека.

НАЦИОНАЛНИЯТ КУЛТУРЕН ПРАЗНИК „ПОГЛЕД КЪМ ВЕКОВЕТЕ“

Звездите над Велико Търново ласкаво се усмихват. Янтра спокойно идва от вековете и носи големи и малки тайни.

Звездите се усмихват, защото са разбрали, че хората в своите стремежи се докосват до тайните. Те имат своя поглед към вековете. В душите на хората няма скрита тайна, а едно запазено опиянение. Опиянение от първата изява на поглед към вековете. И това опиянение намери сила за втори, за трети, а сега и четвърти път — „Поглед към вековете“ — преглед на българската историческа драма и театър.

Чувство, мисли, наука и изкуство си подлоха ръка, за да разкрият величното на миналото и с него да обогатят съвременността. Чувството ще спрее миналото, мисълта ще го анализира, науката ще открие реален път на тайните му, изкуството ще обобщи и ще запази у великотоновчани вечния огън на родолюбия.

От 15 до 22 юни Велико Търново ще бъде домакин на едно национално културно събитие. „Поглед към вековете“ — преглед на българската драма и театър.

Първият ден — 15 юни, е ден на откриването. На Царевец ще се запали вечният огън на родолюбия. В същия миг ще пламнат огньовете на Света гора и на Трапезица. И на трите хълма ученици ще запалят факлите си. Конници-вестители на далечното минало, ще бъдат върната стража на този, който ще занесе до летния театър вечния огън на родолюбия. Там ще се запали жертвеникът и със слово ще се открие празникът. Не зная дали трябва да се пише за всичко подробно. Красотата трябва да се усеща. Не е ли по-добре великотърновчани да видят и да усетят величното на нашата скъпа Родина.

Националният културен празник „Поглед към вековете“ — преглед на българската историческа драма и театър, има и състезателен характер. В жури то, което определи немалко награди, влизат изтъкнати наши писатели, режисьори, артисти, художници.

Наградите ще обхващат драматургия, режисьорска проява, актьорска изява, изява на художници-сценографи.

И тук може би е мястото да споделим с читателя същността на този празник. Тя е в

ПРАЗНИК НА НАШИЙ ГОВОР МИЛ

Рис. Хр. ВЕЛЧЕВ

Художниците и светлият ден

24 май е празник на славянската писменост и култура. До всеки човек тази култура достига най-често посредством основните източници — книгите. Книгата наистина съдържа мисли, но тези мисли се възприемат чрез писмените знаци, чрез буквите и илюстрациите, които ги съпровождат. Буквите, техният вид, големина, израз и прочие, тогава, когато са съобразени с мислите, които изразяват, се изразяват с качествата на тези мисли и стават съставна част от онази

култура, която се нарича култура на книгата. Създатели на буквата са художниците. Ако се заемем да определим броя на съществуващите книги, т. е. броя на проблемите, които са занимали и решавали художниците, едва ли ще успеем — толкова много са те. Ако се помислим да отделим дори само българския дял от тази култура — също ще бъдем за трудени. Това определя размера на труда на художника.

Разбира се, всички тези съпоставки са символични, както и 24 май е символ на усилията и богатите плодове, с които може да се похвали славянобългарската култура. Ако цялата тази култура приемем за една книга на живота на славяните, то художниците са тези, които допринасят за нейния материален образ. Днешните истории черпят сведения за своята наука от архитектурата, скулптурата, фреските и оцелелите илюстрирани стародавни издания.

Ако обърнем внимание на източниците от този род, намиращи се само във Велико Търново, неминуемо ще преклоним глава в знак на уважение и благодарност към създателите им — художници. Онези, които единствено са способствували за пренасяне на огъня през вековете.

И друго нещо е важно: художниците са ни оставили в своите произведения времето, на което принадлежат.

Днес, може би както тогава, когато изкуството и културата са били в своя разцвет, художниците определено заемат своето място сред всички онези, които създават това изкуство и култура. Няма вече област в живота на човека, където да не се чувства острата нужда от ръката на художника. Така е при нас във Велико Търново — люлката на българската култура.

Броят на художниците от няколко години особено след Ап-

Празниците са цвета в градината на живота ни. Дъхави, алыми цветя, с алыми цял ги бележим и в календара. Да личат.

Измежду най-личните от тях е Кирилометодиевият празник — Денят на българската просвета и култура, на славянската писменост и на българския печат. Него празнуваме и ние, и вси славяни.

Той е наш връх, ден паметен за едно от най-големите ни национални достижения. На този ден отдаваме почит към великото дело на творците на „нашият говор мил“, към този говор, на който е пачи пера са писани жития и „История славянобългарска“, на който с дълга са дълбани каменни колонии да се знае и помни величното на българския род, на който пред нагнет и пощенница са изричали клетвени думи в името на сладката свобода, на който в Лайпциг нашият велик вожд и учител Георги Димитров надви внуците на Карл V, на който Балкана па Ботеви песни...

Нашата радост на този ден е пълна и затова, че на този език Ленин е говорил, че този език има такива титани като Толстой, Чехов, Горки, че негови букви първи вестиха Луната.

В далечната 863 година бе съставено нашето А, Б, Зори зората на комунизма сега над родната страна. Към светла бъднина вървим. И сме горди и радостни с небивалия разцвет на българската култура, излязла на световно поприще.

В малка България днес се печатат книги в по-висок тираж от далеч по-големи страни и се нареждаме на едно от първите места в света по броя на издадените книги на човек от населението.

Няма клон на нашия живот, в който да не се разгара все по-буйно благородното стремление към нови върхове. Многобройни са културните огнища у нас — училища, университети, научни институти, читалища, домове на културата, театри, библиотеки, художествени галерии...

Това са все свидетелства е отличия на социалистическа България, които с чисто, с открито лице излиза пред света с доказателства за най-чужденния строй.

Тоя празник иде от тъмните дълбини на отоманското робство. Бил е глас на самосъзнанието. Той бе глас на правдата и проверка на славянските ни чувства в пъклените години на фашизма. Близо четвърт век на него отчита ме културните завоевания на Годишната и мерим ръст за бъдещето. Живата връзка с деди-просветители е той.

Делото на Кирил и Методий е дело и огромно, и велико. То е един от най-здравите корени на братството между славянските народи, оржие в борбата им за свой език и своя култура.

24 май е всенароден празник. На него наред с огромната заслуга на братята-първоучители, наред с празника на езиковото родство трудолюбите се у нас отдават дълбока почит към писменото слово, към книгата, науката, доказват любовта си към знанията. Той е празник на нашата културна революция, чито плодове са пред очите ни, дело на нашия труд.

С кримиарковски крачки върви Родина ни към светли бъднини. Преобразица се села, възродиха се градове, преродиха се хората. Животът става и по-богат, и по-хубав. Организаторът и вдъхновителят в това качествено преобразуване е Българската комунистическа партия, която извърши истинско чудо. Във всестранен разцвет, в истински златен век навлезе България.

(Следва на 2 стр.)

На добър час!

Тази сутрин за Югославия замина Ансамбълът за народни песни и танци при образователно-научно-изследователския ансамбъл „Оро“ — Велико Търново.

Самодейните ще гостуват на Академичния фолклорен ансамбъл „Оро“ — град Ниш. Това е нова връзка между Велико Търново и Ниш, която поддържа дружба от няколко години и неведнаж са си разменили делегации. Като е известно на нашите читатели, през миналата година нишките академичен ансамбъл „Оро“ гостува на великотърновските самодейци и има няколко концерта в окръга. Това посещение е връщане на визитата.

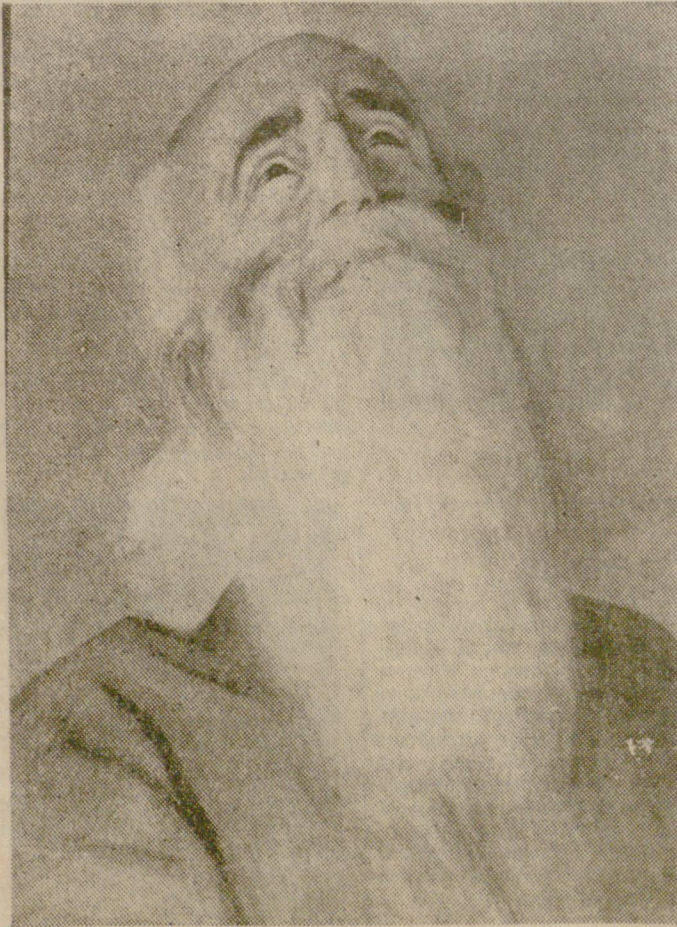
В програмата за пребиваване на нашия ансамбъл са предвидени три концерта в Ниш и на други места.

ПЪРВИТЕ ДИПЛОМИ

Тази вечер в Дома на народната армия — Велико Търново ще дойдат на голям празник преподаватели и възпитаници на Висшия педагогически институт „Братя Кирил и Методий“, много граждани. Институтът има патронен празник и на него ще бъдат връчени първите дипломи на ония, с които започна историята си великотърновската Алма Матер.

Тържеството ще се открие с концертна програма на първенците от общининститутския фестивал, след което слово ще произнесе ректорът на института проф. Станчо Ваклинов.

А накрая — раздава и пожелания за сполука на първите 163 дипломирани випускници.

ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ — МАЙСТОРА

УЧРЕДИТЕЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

По случай 40 години от основаването на РМС

Тежка беше обстановката, която се създаде в страната след събитията, настъпили след черния фашистки преврат на 9 юни 1923 година.

В началото на 1926 година под революционния напор на масите, които се бяха пооползили след кървавата баня, в резултат и на протестната акция извън пределите на страната, правителството на криволаковци беше сменено от това на Андрей Ляпчев. Дадена беше частична амнистия, която обхваща всички малолетни затворници — предимно съдени за това, че са членове на БКМС.

Така в редовете на Комсомола се върна един ценен, здрав актив, минал през огъня на революционната закалка.

В резултат на новия революционен подъем през 1926 година бяха създадени Независимите работнически професионални съюзи.

Личиена от своята любима организация, която бе обвързана с законите, работническата младеж търсеше своето легално проявление. На първо време през 1926 година към РНПС се изгради младежки помощни комитети. Но те не бяха достатъчни да задоволят всеобщия интереси на пролетарската младеж, да задоволят нейните политически права.

Така се роди идеята за създаване на легална политическа пролетарска младежка организация — най-напред в големите индустриални центрове, а по-късно и в останалите населени места. През първата половина на 1927 година в София се основа първото работническо младежко дружество. То послужи като сигнал за създаване на такива по градове и села. Софийското работническо младежко дружество, създавайки естественото си място на център, излезе с декларация към работническата и селската младеж в страната, в която призоваваше към обединяване в един общ Работнически младежки съюз. В изпълнение на тази си задача настоятелството на Софийското работническо младежко дружество се превърна в национален инициативен комитет.

В началото на 1928 г. започна излизането на в. „Младежка искра“. На неговите страници се постави въпросът за подготовката на учредителна конференция на РМС. По това време всяка легална проява на младежката беше съпроводена със зверски репресии на полицията. Тя арестуваше и жестоко беше за разпространение на работническия печат, за членуването в РМС, за изпращане писма, събирането на пари за фонд „Работническа преса“, за провеждане трудови дни, вечеринки и др. Завещава се дела за членуване в организацията с незаверен устав! Това оказваше големи трудности при създаване на РМС, особено при масовизирането на организациите.

На територията на окръгта създаването на РМС се ръководеше от окръжния комитет на комсомола. В началото на 1928 година съставът му беше следният: Стефан Василев Сара-

лиев — секретар, Янко Кошев, Беню Хинков, Стефан Кожухаров, Марко Иванков и Станка Кършева.

На 24. V. 1928 г. в София беше свикана учредителна конференция на РМС. Како делегат на окръгта заминах на конференцията. Бях секретар на РМС в село Кованлък (Пчелище). Тя се проведе полулегално, т. е. установена беше само датата на свикването, а мястото не. Когато в София се отпавих за определени ми адрес, намерих там поставени полицейски постове. Измъкнах се от погледа им и тръгнах за редакцията на сп. „Накованя“. Разчитам, че там името ми е известно на другарите, защото бях настоятел на списанието. Действително тук бяха редакторът Димитър Полянов и неговият млад сътрудник Христо Радевски. Заедно с другаря Радевски, който също беше делегат, отидохме на конференцията, която се провеждаше в клуба на Партията на ул. „Позитано“ 7. Бързахме, защото допускахме, че полицията ще разкрие конференцията и ще попречи на работата ѝ. И действително към 10 часа полицията нахлу в клуба, всички делегати, заедно с представителите на партията и гостите бяха арестувани и отведени във II полицейски участък, намиращ се на площад „Македония“.

Започна разпит на арестуваните делегати, придружен с юмруци и ритници. Към два часа след обед по-голямата част бяха освободени. В това число бях и аз. Излязохме заедно със секретаря на Русенската организация — Димитър Теохаров, но още на площада тръгнахме в различни посоки — такива бяха указанията. Софийската организация беше вдигнала на крак целия свой актив — другарите бяха блокирали всички изходни улици на площад „Македония“ и проследяваха всеки излизал другар, настигаха го и го отправяха за мястото, където конференцията ще продължи своята работа. Това бе в едно пусло място зад семинарията. След обед избрахме Централен комитет на РМС и редакционни комитети за в. „Младежка искра“ и „Младежка дума“.

За секретар на централния комитет избрахме др. Петър Станчев.

Най-масово беше представено на конференцията софийската организация, а след нея пловдивската. Другите участваха с по един делегат — секретарите на дружествата. Началото на съюза поставиха 30 дружества. В учредителния протокол дружеството в село Кованлък (Пчелище) е отбелязано като 6-то селско в страната.

Така се поставиха основите на РМС.

В неговите редове получиха своята боева закалка десетки хиляди синове и дъщери на трудовия народ. Те израснаха като беззаветно предани борци за делото на Партията и трудещите се. Много от тях дадоха живота си за тържество на това дело.

Станка КЪРШЕВА

ХУДОЖНИЦИТЕ И СВЕТЛИЯТ ДЕН

(Продължение от 1 стр.)

рильския пленум на ЦК на БКП, непрекъснато расте. Днес художниците, предимно млади, даровити, влюбени в своето дело, са едно здраво и надеждно ядро, което може да се справи с всички задачи, които успешно участвуват в създаването на омаи страници от книгата — култура, която ще носи белезите на нашето време.

Някога стенописците и миниатюристите като награда за своя плодотворен труд са получавали свобода. По време на робството зографите са били „от бога пратени хора“, движени са се на кон и са имали право да ги съпровождат гаваязи.

Днес художниците получават признанието на народа, най-великото признание. Така си мислим сега, когато празнуваме 24 май, когато мислено се мъчим да обгърнем неизброимите страници на големата книга.

Григор СПИРИДОНОВ

Хубава дружба

Беше в края на един от напрегнатите дни за работниците от цинкографията в печатница „Димитър Найденов“ — Велико Търново. Всеки от шестимата членове на бригадата „Васил Левски“ все още беше зает и като че ли нямаше намерение да си тръгва. Изведнъж в помещението блисна вълна от звучни детски гласчета. Тридесетина пионери изпълниха малкото работно помещение, скъпах чародейната прелесть се върна тук и оскъжи изморените лица на домакините. Палавнички те подаваха топлия си ръчички за поздрав и лицата им умееха като балкански ябълки.

Бяха третокласниците от училище „Н. И. Вапцаров“ — Велико Търново, с които бригадата има дружба от две години.

Около Тодка Александрова се насобора внушителна група ученици. Те проявяват интерес и молит да им обясни как се получават чудните метални пластинки с образи и китни родни пейзажи.

Не може да се откаже на тях, които все не оставят и чакат отговора. И Тодка обяснява сложния път на изработката на клишето (снимката соре). Един след друг се редят въпросите: Как? От какъв? За колко време?

По-нататък център на внимание е работата на Ненко — преснимането на негативите върху цинковите плочи (снимката долу вляво). Всяко от децата гледа да обогати и колекцията си от нежностите за работа негатив.

Не по-малко е любопитството и при Сашо, Хараламби. . . Така премина една от многото интересни срещи между колекти-

ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ

ДРУГАР И СЪВЕТНИК

„Всеки ред, всяка дума, в който и да е наш вестник или списание, трябва да бъдат пронизани от грижата още по-тесно да се сплотят народът около Партията и правителството да крепне все повече морално-политическо единство, да стане още по-здрава нашата народно-демократична държава“.

Тодор Живков

ДНЕС е празник на българската просвета и култура, на славянската писменост и на българския печат. България може да се гордее. Тя е една от страните, която се нарежда на първо място в света по броя на вестниците на глава от населението. Сега ние трудно бихме си представили къща, в която да не се получава вестник. списание. Много го малко са такива домове.

Хората от градовете и селата, от най-отдалечените кътчета на Родината търсят вестника, защото той е станал техният добър другар и съветник. В него те намират израз на своите мисли, на чувствата си.

Такъв е бил нашият печат още от първите години на своето съществуване. Нека си припомним публицистиката на дяло Петко Рачов Славейков. Не е ли потвърждение тя на това, че българският печат още от своето създаване е служил на интересите на хората, борил се е за добро, за правдата.

Та не бяха ли нашите най-големи партийни ръководители активни сътрудници на вестниците, списанията. Те сами ги създаваха. Такива бяха Димитър Благоев, Ниско Габровски, Георги Кирков, Гавраил Георгиев, Георги Димитров, Васил Коларов и още много, много.

Днес българският печат е на следил техните завети. Той е летописец на бурното развитие на нашата Родина, пръв помощник на Партията в борбата за победата на социализма, за формирането на новия човек. Трудно бихме си представили днес вестник или списание, откъснати от въпросите, които решава Партията, от които зависи съдбата на социалистическото строителство, бъдещето на Родината.

И напред той ще си оста не пак такъв — ще бъде остро илюстрирано в ръцете на Партията, най-добрият съветник на хората.

ва в цинкографията и третокласниците — приятели на бригадата. Тия съвместни срещи дълго ще се помнят от работниците и учениците. Началото им е от преди две години. Пред празници учениците винаги ги посещават и им изясняват специално подготвени литературни програми. И този път беше така — изпълниха песнички, декламираха стихотворения. От своя страна колективът на бригадата никога не забравя своите любими. Не минава празник, без да изненадат трето класниците с подаръци. Заедно ходят на излети. Малките приятели на работниците помагат в подреждането на помещението, за почистване на района около печатницата. Хубав плод на дружбата е подобреният успех и дисциплината на учениците. Нима вече изоставили. Повиши се интересът към трудовата дейност.

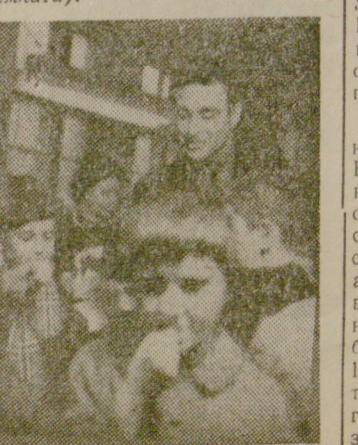
Тия празници тук са очаквани и желани от децата — разказва учителката Мария Кирова — Те дълго помнят тия мигове и се стараят да оправдат доверието на големите си приятели.

Миналата година децата събраха и отчетоха отпадъчни материали за повече от 80 лева. Учителите и членовете на бригадата се стремят да изпълняват всички задачи от съвместния план. . .

Наближава краят на срещата. А на ником от малките приятели не му се тръгва отук. Макар да не идват за първи път, макар да знаят вече толкова неща, тук им е хубаво. Срещата е трудна и това, празник в душата им е всяка среща с колектива от цинкографията в печатницата. Това се чете и в очите на всекиго от тях.

Приятно е и на работниците малките им приятели да идват при тях. И за тях срещите са празници. Затова и сега, макар вече отдавна да е изтекло работното време, не им се тръгва. Празник е това, а кой иска празниците да текат бързо? Нали на тях винаги е хубаво?

Преди „Довиждане!“ преди да са се прогнали ръце, ето и сладкиши — за сладка дружба между двата колектива. (На снимката).

Н. КАЧАКОВ

МЕЖДУ ХОРАТА

На пръв поглед работата му би ни се сторила неинтересна. А той всеки ден изминава десетки километри, за да стигне до хората, да им занесе пръв радостта, да ги свърже със света. Поощава. За много, особено в големите градове, той е непознат. Та колцина са се запитвали кой им носи вестниците, как се казва. Търсим името му само тогава, когато искаме да се оплачем, че не ни е доставил някакъв вестник, не ни е дал на време пощата. И кога си припомним — сещаме се за него само за Деня на българския печат.

За повечето хора на село оба че той е най-добрият, най-близкият.

— Така ме знаят мене — Лисичката. И стари и млади — дори и децата.

А името на пощальона в Първомайци е Димитър Лисичков. Повече от двадесет години той не е свалил чантата от рамото си. Всеки ден е на път в дъжд, в кал, в пек. Дори и тогава, когато студът гони хората от улиците. Представяме ли си ние колко сили и воля са нужни за това?

А било е време, когато пощата за селото се е вземала от гара Горна Оряховица. И този път нисичък, първа човек всеки ден е извървявал пеш пътя от село до гара, тогава не е имало така често рейсове, за да се върне натоварен с вестници, писма. А това са осем километра. Ако се изчисли и пътят по улиците на селото, Стават много, нали? Всеки ден той извървява над 20 километра. Близо 150 000 километра е изминал досега, за да стане най-близкият на селяните си.

Разправя ми за това като за нещо напълно редно, нормално. А аз виждам едно сърце, влюбено в хората, в професията си.

Пита го не му ли е трудно. Всеки ден разнася над 400 вестника. А списанията, писмата. . . Прибира се вечер в къщи, капнал от умора, Заплата му не е кой знай колко голяма. Много неговии акрани отдавна работят в града. Помисля ли е да напусне?

— Не, не, не. Лицето му бе развълнувано, хубаво. Ето — за тази усмивка, която дарява на хората, за щастие, което им носи, поощава Димитър Лисичков, че измине още много, много километри път.

Петър КАИШАНОВ

— Никога. Между хората ми е най-добре. Нося им радост. Знаете ли колко хубаво е това!

Една усмивка затрептява по устните му — ласкава, приветлива.

И аз го виждам да крачи из селските улици. За всекиго бляга дума ще намери. Затова и го наричат така — Лисичката. С това хората изразяват своята признателност към човека, станал им толкова близък.

Този ден пощата пак дойде навреме. Набързо с другаря си Димитър Миковски разпределиха вестниците, писмата. Чантите им набъбнаха. Взех едната — тежка, едва се повдига. А Лисичков пъхна вестници и под мишницата.

— То най-добре ще е, началник, по едно магаренце да ни купите. Така да носим пощата.

Превли се е от тежестта на чантата. Едва сега започва истинската му работа — тежка, трудна. А на — шегува се.

Излязоха двамата на шосето, пожелаха си приятна работа, и всеки тръгна по своя път.

— Ето, това е моя район — каза Лисичков.

Напоави няколко крачки. Едно девойче, изглежда отдавна чакало го, отдалече му замаха.

— Нещо за мене? — Има, има.

Затича към него. Лицето му бе развълнувано, хубаво. Ето — за тази усмивка, която дарява на хората, за щастие, което им носи, поощава Димитър Лисичков, че измине още много, много километри път.

Петър КАИШАНОВ

Писатели и книжовници, свързани с културната история на Велико Търново

ТЕОДОСИЙ ТЪРНОВСКИ — бележит писател от Второто българско царство. Роден във Видинска област в края на XIII и началото на XIV век. Основана манастир в околностите на Килифарево, където създава школа, в която отграват най-видните му ученици: Евтимий, Киприан, Дионисий и др. Починал в Цариград през 1363 г.

ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ — най-значителният български писател на Средновековието и последен патриарх на Второто българско царство. Роден около 1325 — 30 г. във Велико Търново. Основател на първата литературна школа, изиграва важна роля в културния живот на България, Сърбия, Румъния и други страни.

От 1375 г. Евтимий е патриарх. След побороването на България е заточен в Бачковския манастир. Тук той продължава делото си, като създава нова школа за писатели и преписвачи. Умиря през 1402 г. в манастира. Всички книги от неговата епоха, създадени в духа на реформата му, са известни под името: ТЪРНОВСКИ ИЗВОДИ ИЛИ ТЪРНОВСКА РЕДАКЦИЯ.

КИПРИАН — един от именитите ученици на Патриарх Евтимий. Роден е във Велико Търново в началото на 30-те години на XIV-ти в. Към 1350 г. става ученик на Теодосий и Евтимий в Килифаревишкия манастир. Изпратен в Русия по църковни въпроси, Киприан е избран за киевски митрополит, а по-късно и за общоруски митрополит в Москва, Умиря през 1406 г. в Москва. Писал жития, богословски книги, летописи и др. Киприан е един от първите пионери на руско-българското културно сближение.

ГРИГОРИЙ ЦАМБЛАК — най-видният ученик на Патриарх Евтимий. Роден във Велико Търново към 1364 г. Свидетел на последните дни на Второто българско царство, той заема важна служба в Цариградската патриаршия. В края на XIV век отива в Сърбия, където в продължение на повече от десетилетие развива богата книжовна дейност. През 1415 г. е избран за литовски митрополит. Умиря около 1419 г. Автор е на редица съчинения, запазени в много преписи, между които най-значителни за нас са:

„Похвално слово за Евтимий“, „Надгробно слово за митрополит Киприан“ и др.

ИОСИФ БРАДАТИ — известен български книжовник от края на XVII и началото на XVIII в. Роден в Елена. Обикалял България като изповедник и проповедник, а като книжовник работил главно в Рилския манастир. В съчиненията му, запазени в много преписи, срещаме редица патристични елементи, в които открито е изразено недоволството от робството. Починал около 1758 г. в Рилския манастир.

НИКОЛА МИХАЙЛОВСКИ — брат на Иларион Макариополски и баща на големия наш поет Стоян Михайловски. Роден през 1818 г. в Елена. Учил в родния си град, в Атина и в Москва. Учителствувал в Елена, а след това от 1866 г. и във Велико Търново. След Освобождението заема висши служби по просветата. Починал през 1892 г. в София.

НИКОЛА КОЗЛЕВ — един от най-видните наши възрожденски поети, автор на поемата „Черен арап и хайдут Сидер“, роден в Лясковец през 1824 г. Преди Освобождението учителствувал години наред в родния си град. Ученик във въстанието на Капитан дядо Никола (1856 г.) Емигрира в Бесарабия, където също учителствувал до Освобождението. След 1878 г. отново е учител в Лясковец, а след това в Стражица и Плаково, където въвежда звучната метола. Умиря през 1902 г. в родния си град.

П. Р. СЛАВЕЙКОВ — един от най-видните български възрожденски поети, писатели и книжовници. Роден във В. Търново през 1829 г. Дългогодишен учител в родния си град и в Свищов, Елена, Трявна, Селлево и др. Редактор и издател на редица просветно-български вестници и списания: „Остен“ (издаван във В. Търново), „Гайда“, „Цариградски вестник“, „Български книжици“, „Македония“ и др.

След Освобождението участвувал активно в политическия и обществен живот на страната. Починал в столицата през 1895 г. ЦАНИ ГИНЧЕВ — известен български възрожденски писател, книжовник и просветител, един от дейните сътрудници при съставянето на „Показалец“ на Раковски. Роден през 1835 годи

на в Лясковец. Учил във В. Търново. Учителствувал в Русе и Габрово, а по време на Априлското въстание, заловен и съден във В. Търново.

След Освобождението заема редица висши административни служби в гр. В. Търново: нар. представител в Учредителното народно събрание, председател на Окръжния съвет, дългогодишен учител инспектор и др. Във В. Търново урежда и издава сп. „Труд“ — едно от най-значителните периодични издания по онова време. Оставил много стихотворения, басни, повестта „Ганчо Косерката“ и други литературни произведения. Умиря през 1894 г. в София.

МОСКО МОСКОВ — книжовник, просветен деец и писател, роден през 1863 г. в Лясковец. Почти през целия си живот учителствувал най-напред в родния си град, а по-късно и във В. Търново. Дългогодишен директор на мъжката и девическата гимназия във В. Търново. Пръв директор на Търновската народна библиотека от 1921 до 1932 г. Редактор, преводач, съставител на полярния четнина, с повече от половинвековна просветна и книжовна дейност. Оставил шест стихосбирки, пет поеми, 17 сборника разкази и повести. Починал във В. Търново през 1947 година.

ЦОНЬО КАЛЧЕВ — роден през 1870 година в с. Джудюница. Завършва педагогическо училище във В. Търново. В продължение на повече от 30 години работи като народен учител и чита лишен деец и сътрудник на много наши детски списания. Автор на редица учебници и учебни помагала. Оставил и голям брой стихотворения, приказки и разкази за деца. Починал през 1942 година.

ВАСИЛ ИВАНОВ СТОЯНОВ — роден през 1880 година в Гърговиче. Завършил педагогическо училище в Шумен. От 1911 година се установява във В. Търново, където работи в продължение на близо две десетилетия до пенсияването си през 1929 година. Тук написва и отпечатва редица детски песни, стихотворения за възрастни и деца и др., събрани в шест отделни книги. Умиря през 1962 година в София.

Празник на студентите

Във вторник сутринта на комплекса „Юнак“ бе необичайно оживено. Зад небесния плакат „Висш педагогически институт „Братя Кирил и Методий“ бързо се формираха внушителни групи. И когато под звуците на бодра маршова музика на военна музика оркестър опна снага стройната колона, в нейните редици крачеха над шестстотин и петдесет възпитаници на великотърновското висше учебно заведение. Започваше големият спортен празник, посветен на техния патронен празник. . .

Тондо пристъпващи от стотини великотърновци, студентите преко сива центъра на града и се отправиха към стадиона. Тук заместник-ректорът на института доцент П. Горанов поздравя спортистите и обяви на чалото на първите състезателни стартове. По лекоатлетическите писти, в секторите за висок и дълъг скок, за тлоле, закипа оспорвана надпревара.

Гладкото бягане на 100 метра бе спечелено от П. Парушев и Ил. Денева. На 400 метра най-бърза бе М. Гърденя, а на 800 м. г. бягане (мъже) — В. Кончев. Победители в скока на дължина са М. Тодорова и П. Бърчев. Най-добри на скок на височина се оказаха отново Ил. Денева при жените и Н. Дамиянов сред мъжете. Първи в тласкане на гюле са Св. Атанасова и В. Гечев. Шафетата 4 X 100 м. бе спечелена от екипа на специалност българска филология.

При голям интерес преминаха и двете футболни срещи. В първата играха два отбора на преподавателите — единият комплектован от специалностите история и руска филология и вторият — на изобразителни изкуства, българска филология и катедрата по физическо възпитание. Срещата завърши без победители — 3:3.

След това играха отборите на висш курс и финала на ВПИ. Убедителна победа със 7:2 постигнаха футболистите от висшия курс.

Богатата програма на студентския физкультурен празник завърши със състезания по волейбол, хандал и баскетбол на площадките на комплекса „Юнак“.

Ал. ТОШЕВ

в. „БОРБА“
Стр. 2, бр. 62/63, 23. V. 1968 г.

Полезна среща

С приближаването на 25-та годишнина на социалистическата революция в Павликени се организират и осъществяват най-разнообразни инициативи. Една от тях е провеждането на делови срещи между партийни организации.

Преди няколко дни по инициатива на партийното бюро на първичната партийна организация при Строителна организация се състоя среща на комунистите от ДСУ „Стройрайон“

и ОТПК „Втора петилетка“. Бяха споделени мисли, обменен положителен опит в политическата и организаторската работа на двете организации. Отговорниците на партийните групи разказаха за своята дейност. Споделиха се най-разнообразни мнения за партийната учебна година.

На срещата присъстваха и секретарите на по-големите партийни организации в града.

В. Иларионов

Пионерският танцов състав — Павликени

Много са възвращенията на пионерите и пионерите от танцовия състав при Понорския дом в Павликени. Навършиха се десет години от създаването на състава.

Разговарям с ръководителя Никола Паскалев за танцовия състав. Има какво да сподели той. В началото били само няколко момичета, дошли тук с обща към народните хора. Започват първите репетиции, трудните първи стъпки. Идват първите излизания пред публиката. Колко възвращения са преживяли с обличането на първите носии, с първите излизания на сцената!

Интересът към състава се увеличава. Започват да се явяват повече желаещи за участие. Идват и момчета.

Десет години! Бързо са минали те. Но... така ли е за този, който е прекарал тук дни и месеци на упорит труд. Колко любов трябва да имаш към народните хора, за да научиш чавдарчетата да играят сложни комбинации, да живеят с ритма на музиката.

Днес танцовият състав при Понорския дом си е създал име на добър колектив. Увеличават се участниците в него, расте уменията, разширява се репертоарът. Сега около 40 пионери и пионери и над 20 чавдарчета участвуват в състава за пионери и чавдарчета. Излизали са на много градски, окръжни, районни и републикански състезания. Те бяха и

национални отличници през 1962 година.

Особено щастливи са танцовите от последните състезания в Плевен. Тук бяха дошли състави от няколко окръга и се бореа за правото да участвуват в Деветия световен младежки фестивал. Затова жури то беше особено прецизно. В продължение на няколко минути те бяха бисирани. И желаната награда дойде — определени са да представят учащите се

от Великотърновски окръг на фестивала. Тази награда радва и задължава. Отново репетиции.

Малко дни остават до световния фестивал и малките самодейци ги използват за усъвършенстване на всички танци. Действително те създават важна задача, която им предстои и се готвят с нужната сериозност.

Васил ИЛАРИОНОВ
Снимка Г. ПЕТРОВ

ВЪВ ВЕЧЕРНАТА ГИМНАЗИЯ

Срещнах се с тях в едно междучасие. Разговорът ни по тръгна леко, непринудено. Ока за се, че са единадесетокласници във Вечерната гимназия — Свищов. Бяха мъже на различна възраст, но сега ги възбужда еднакви мисли — идва краят на учебната година, а заедно с него и зрелостният изпит.

Липата им бяха оживени. Въпросите им към тях бяха еднакви, но отговорите — различни.

— Желаях непременно да завърша образованието си, което бях прекъснал в IX клас по здравословни причини — започна първият от тях — Цветан Блажев, шивач в ТПК „Обединение“. — Отначало ми беше трудно. Трябваше да си припомням много забравени неща. В работа и учение времето ми нава бързо. Ето вече съм абитуриент. От матурата се осво

бождавам по история, по физика, по химия.

Наблюдавах младия мъж, очите на когото весело блъскаха. Научих още, че изпълнява трудовата си норма 150 на сто, че е завършил с пълно отличие двегодишния курс на училището по горно мъжко обучение в София. Накрая малко стеснително той добави:

— Много бих се радвал, ако издържа конкурсния изпит и се запиша студент.

— Това сигурно ще стане — допълни Андрей Лазаров, доктор в пристанището. — Много е упорит. С него сме в един клас. Радвам се на старанието му.

— Що се отнася до старание и упоритост, бай Андрей не му отстъпва — засмя се третият — млад, чернокос мъж.

— Той е вече 40-годишен мъж, но е един от най-добрите между нас. Работата му на пристанището е много изморителна, но не се предава. Успехът му е много добър.

— Да, но за това има малък дял и синът ми, ученик от IX клас — не пропуска да отбележи Андрей. — Понякога се налага да потърся неговата помощ. А що се отнася до работата — е, наистина е трудно, но нашата IX-та бригада винаги изпълнява нормите си 140 на сто.

Накрая не без гордост той завърши:

— Вие знаете, че пристанището невинаги е било национален първенец. Това не идва от друго, а от труд.

Третият почти нямаше за какво да казва, защото го познавах много добре. Това беше Дочо Стаменов, мой съученик от началния курс, прекъснал образованието си по семейни причини. Знаех, че е арматурист в завод „Георги Терзиев“, постъпил ударник, носител на паспорта на трудовата слава.

— Е, Дочо, как е? Пречат ли ти децата да учиш?

— Знаеш по себе си — отвърна той. Има ли деца и още повече бебе, трудно се учи. По големият постоянно ми дърпа учебниците, търси картинки и като не ги намери, ядосано ги хвърля. С децата все пак се справям, но с работните смените е трудно. Понякога се налага от училище направо да постъпвам на смяна. Както виждате, не се предавам. Като завърша, искам да продължа образованието си.

Звънецът удари и ние трябва да прекъснем разговора си. Гледах тримата мъже, като се мъчех да се поставя на тяхно място. Възхищавах се на упоритостта им, на старанието. Представях си колко безсънни нощи са прекарвали над книгите да вникнат в чудния свят на науката и техниката.

Подадох ръка и от сърце им пожелах успех в предстоящия зрелостен изпит.

М. САМОКОВЛЕВА

Д. СЛАВЧЕВ
секретар-библиотекар
с. Константин

ЗВЪНЕЦЪТ БИЕ

работата си, с ентузиазъм започнала тя най-напред в малката махаличка Мъжлеци, близо до Елена. По цял ден учела дедата. Без план и програма. На всичко ги учила и като свои ги обичала. А когато веднъж се разболела, мъничкият Хичо отишъл да я види и й занесъл една маслинка. Напразно се мъчила да спре съзвоните.

Обича работата си, това знае — обича учениците. А толкова е трудно да обичаш паланиците и да бъдеш строга, всяка детска съзвон да те парире и да те радва всяка весела искра в очите им, да бъдеш винаги близо до тях и да те уважават.

Неведнъж са й казвали, че е трябвало да преподава литература. Може би са имали право. Тя обича стиховете не по-малко от който и да е преподавател по литература. Простото усия е да намери общо то в дълбочината на човешката мисъл и чувство, онова, което толкова облича поезията и математиката. Може би това е разковничето на успеха и в преподаването на образите в различните песни, поставени от читалищния и училищния драм състав.

Много би могло да се разкаже за Вера Недялкова. Защото много е онова, което е дала на хората като учителка, общественичка, майка и приятелка. Радвала се с радостите на колектива и боляла с неговите болки. Своя опит и знания предавала не само на учениците, а и на младите и неопитни учители. Предава ги и на работничките от бригадата за комунистически труд при клон на ДИП „Денко Георгиев“ — Елена, на които е приятелка. Те са нейните големи ученици (както тя понякога ги нарича) и я уважават не по-малко от гимназистите. Често я спират на улицата, загрижени за нещо свое. И се разделят с нея спокойни и уверени в силите си.

Гостуват и бивши ученици — да я видят, да поговорят, да си спомнят, да се посветват. А тя за всички намира време — и успокоителни думи, и мъдрост, и богатият й жизнен опит я е научил на много неща, а големата й обич към хората и живота са спечелили уважението и признателността на учениците и съгражданиците.

Всичко това, заедно с ордената за трудово отличие, получени през 1962 г., и участието й в Първия учителски конгрес, е награда за четвъртвековната й учителска и обществена дейност.

Звънецът бие. Частът неусетно свършва — един от хилядите часове на Вера Недялкова.

Стефка ГЪРДЕВА

В ЕДИН ОТ МНОГОТО ДНИ

Вие ги познавате. Срещате ги всеки ден по улиците, в автобуса, ресторанта, в кинозалите. Понякога харесвате тия горди, забързани весели момчета и момичета, друг път не одобрявате фрапирания им самоучуствие, но спомняй си за младостта, винаги им прощавате. Те създават една особена младежка атмосфера в стария град. Всяка сутрин те вървят с вас. Ще ги познаете по неизменяния им атрибут — студентските чанти.

И тая сутрин техният внушителен, пестроцветен поток се спира пред автобусната спирка. С големи усилия се вънжават в автобуса. Само който е пътувал с вечно неспазващите графика автобуси за института, знае каква ужасна блъсканица е вътре. От външната някаква лелка неловко върчи очите всички ни. Недоумяваме! Едва когато един от колегите й отстъпва мястото си, тя се усмихва. Сега разбираме защо ни гледаше така. Когато слязохме от автобуса, научихме, че колегата е от трети курс — история, и се казва Стефан Димитров. С негова помощ открихме асистента по нова литература Ангел Тонов. Той е висок, млад човек, с приятна външност.

— Другарю Тонов, ще позволите ли да присъствуваме на вашия час?

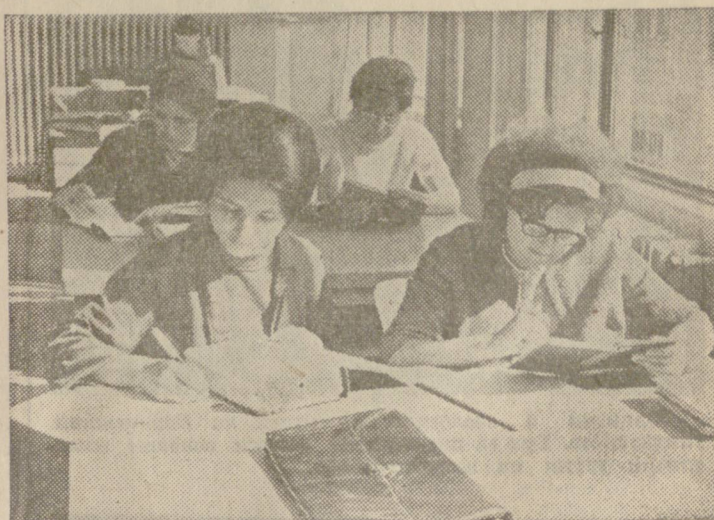
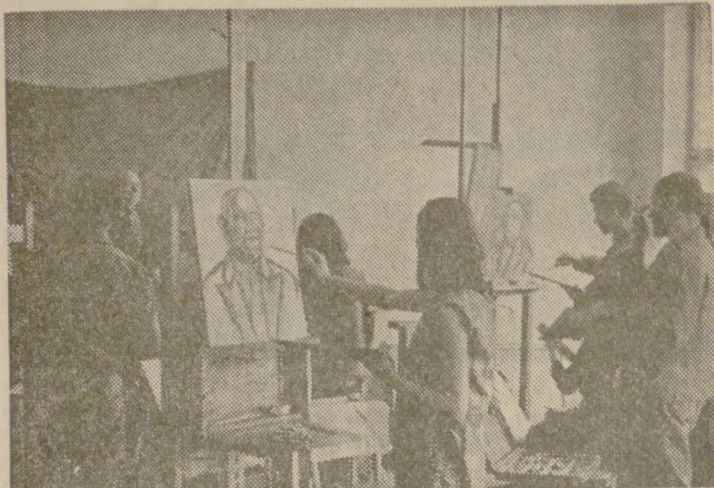
— С удоволствие. Започвайте — усмихва се предразполагащо той.

Гретокурниците от първи отдел на филмала внимателно слушат въпросите, които за дава асистентът, други старателно си записват.

Темата е интересна, но трудна за търкуване. Затова студентите трябва да помислят, за да дадат най-точния отговор на въпросите. Творчеството на Пенчо Славейков е приятно за разглеждане, но е и много противоречиво.

След като Донка Петрова прочита откъси от „Химни за смъртта на свръхчовека“, започват дискусиите. Розалина Сидерова обяснява причините за предпочитанията на поета към силните по дух личности, а Цанка Захариева изяснява основната мисъл на автора във философските му поеми — смисълът на човешкия живот. Цветана Тодорова говори за тематичния кръг в поемите на Славейков, а нейният колега Бело Недков допълва думите й, подчертавайки оптимизма като характерна черта в неговите химни. Накрая асистентът Тонов прави обобщение, доизяснява стиловете и композиционните похвати в поемата, философската канва в творчеството на автора.

Определеното време неусетно е отлетяло и идват минутите за почивка. Петнадесетте минути всеки използва различно. Един оживено коментира последния мач, други се отбиват в бюфета да се подкрепят, трети предпочитат да се разхождат, някои използват и последните минути, за

да поговорят за играта на любимата актриса. Ето студентът от първи курс — българска филология, Борис Йеълмов показва на колегите си интересно списание.

Малкото време бързо изтича и отново започват занятията. Влизаме при творците на изкуството, при ония, които с четка пресъздават на платно то великопленен живот от багряни. В ателието на студентите от втори курс — изобразително изкуство, царят истинска творческа атмосфера. Васил Костов и Димитър Ангелов така са заети със своята работа, че дори не забелязват нашето вълизане.

В момента рисуваме етюд — глава — обяснява ни асистентът Иван Банов. — Докрая на семестъра ще продължим с подобни модели, тъй като портретуването се оказва не лека задача за твореца. Ще работим още няколко часа и тогава ще проведем конференция. Това е една особено резултатна форма на обсъждане, тъй като студентите имат възможност не само да видят постиженията на колегите си, но и взаимно да проявят критичност.

Навярно от тях ще израснат добри художници?

— Вярваме в това. Завършилите при нас вече показват данни на добри творци, дипломантите дават надежда. Не отдавна наш гост беше доцент Фишер, преподавател по рисване в Унгрия. Той остана възхищен от работите на някои наши студенти.

Споделяме мнението на другаря Банов, защото познаваме успешните дебюти в първата обществена изложба — студентската изложба на много възпитаници от института. На творците на Ана Греченлиева, индустриалните пейзажи на Петър Бърчев, графиките на Русан Петков сви действуват за безспорни, развиващи се таланти.

Напускаме ателието на младите художници. Навън вече се смярача и аудиториите обезлюдяват. Само в библиотеката упоритите все още прелистват страниците, правят записки. Мария Дамасова и Атанаска Тонева се подготвят за приближавашата сесия.

Един напрегнат, смислен, творчески ден си отива. Вечерта като босо момиче слиза от трихълмния на града и загасва цветовете на уморения ден, за да запали хилядите светлини, за да ги потопа като улавяни светлици във водата на Янтра. Тия приятни вечерни часове са посветени на интересите и желанията. Славка Борисова и Боянка Николова тая вечер ще бъдат на кръжок по литературознавство, Иван Серафимов и Пенчо Ненов дълго ще спорят за поезията, Генчо Костов и Христо Райков ще имат спявка, а някои ще тръгнат към парка, за да бъдат сами, за да открият колко много красота има в студентския живот.

Богой БОЯДЖИЕВ
Снимки: Петър ДИМИТРОВ

КАКВО Е РОДНИЯТ КРАЙ ЗА ЧОВЕКА

Неотдавна на една среща с ученици от моя роден край Лясковец ми беше зададен въпросът: „Какво място заема родният край във вашето творчество?“ Той съпада от известна степен с въпроса за родния край, който аз ще се мъча да изкажа някоя своя мисъл по този въпрос.

Какво е родният край за човека? Това е неговото детство, златните години на неговото юношество и младост. Може това детство, това юношество и младост да не са преминали в разкош, на трапезата да не са слуги златни прибори. Но това време си остава златно за човека, защото то е времето на детството и младостта, на първото съприкосновение със света, на първите романтични пориви и сърдечни трепети.

С още по-голяма сила това важи за писателя.

Съществува мисъл, че писателят цял живот разказва за своето детство и юношество, в смисъл, че отрича или утвърждава, съди или възпява от гледището на ония представи за света, които си е придобил трайно в родния си край. В това смисъл моят роден край присъствува във всяка моя книга. А последната, пък и предпоследната година се оказва за мене твърде плодородна — излязоха шест мои книги — три стихосбирки и три книги с проза. В тях има редица произведения — стихове и разкази, които се отнасят пряко до моя роден край. Но смея да твърдя, че и в онези произведения, които не се отнасят

пряко до моя роден край, той присъствува, живее, диша, — като настроение, като образност, като атмосфера. Защото са писани от човек, роден и израснал на границата между Дунайска равнина и Балкана, защото мисълта и чувството винаги се въртят и сравняват света с онова, което трайно е придобил през юношество и младостта.

Занапред възнамерявам да се върна още по-близо до моите преживявания от младостта. По настоящем работя върху една, условно казано, документална повест за нашата ремсова младост, за първите младежки бригади, за онова, което лично познавам и съм преживявал. Заглавието на повестта е „Шест на три сет и пет“. Това е история на един малокалибрен пистолет, с който ние, петнайсет-шестнайсет годишни хлапаци тръгнахме да разрушим и да сътворим света по образа на най-светлия свой копнеж. С този пистолет са свързани и приключения, и разочарования, и секретни постове, и доблест, и подлост. След дайсет и толкова години той попада в ръцете на синовете на един от тези, които навремето са служили с него и това поражда редица интересни конфликти... Но хайде повече да не разкривам замишля си — така повестта няма да бъде интересна за читателите, пък и за самия автор. Защото понякога авторът сам не знае какъв ще го изведе разказът, а неговият материал.

Имам и редица други замисли,

но за тях — друг път и при друг повод. И най-важното — да е живот и здраве да се осъществяват.

Стефан ПОПТОНЕВ
поет

ЕДИН ДОБЪР КРЪЖОК

Интересна и увлекателна екръжната работа в ДЗС „Сувата“. Особено интересен е кръжокът по „Социалистическа естетика“, ръководен от партийния секретар на общоопланския комитет Сава Гайтанджиев. В него взема участие почти целият стопански и културен актив.

Почти всяка лекция се свързва с икономическия и културен живот на стопанството, правят се ценни препоръки. След лекцията на учителката Цанка Митева „Естетика и култура на бития“, в която особено колоритно бе разкрит прогресът на народната власт, се завърза интересен разговор за борбата с безвкусицата в нашия бит, за подобряване живота на суватските работници и др. Много добре бе посрещната и лекцията „Естетика на поведението“, слушана от трите кръжока при филиал „Централа“, изнесена от счетоводителя Н. Александров.

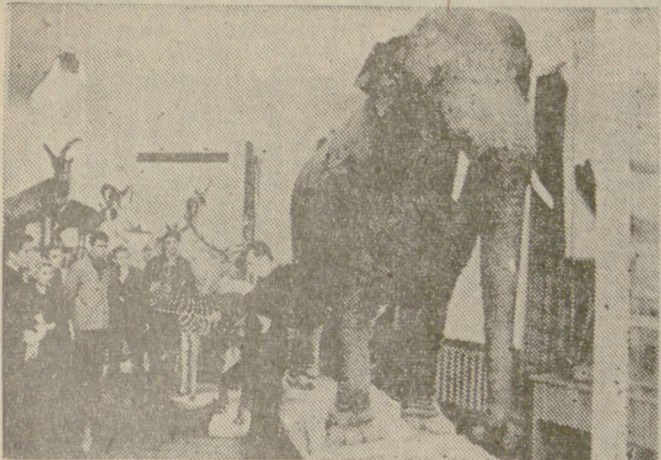
Кръжокът приключва успешно занятията си.

Н. МИЛЧЕВ

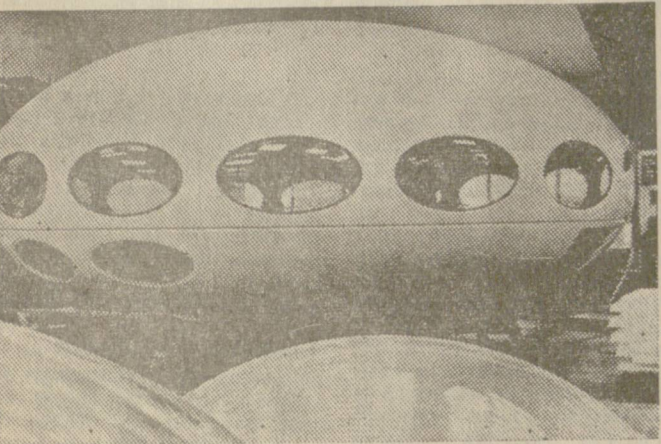
Планетата в снимки

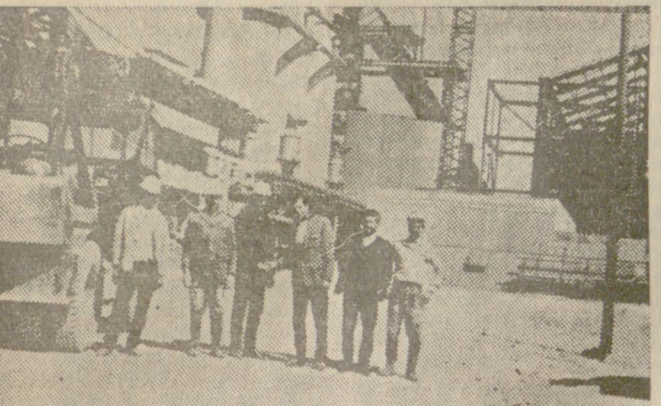
Др. Виетнам. Жителите на село Х, в провинция Куанг Бин помагат на войските да пренесат артилерийски оръдия.

Занятия в зоологическия музей на Воронежския университет. Тук са представени всички основни животински групи на земното кълбо.

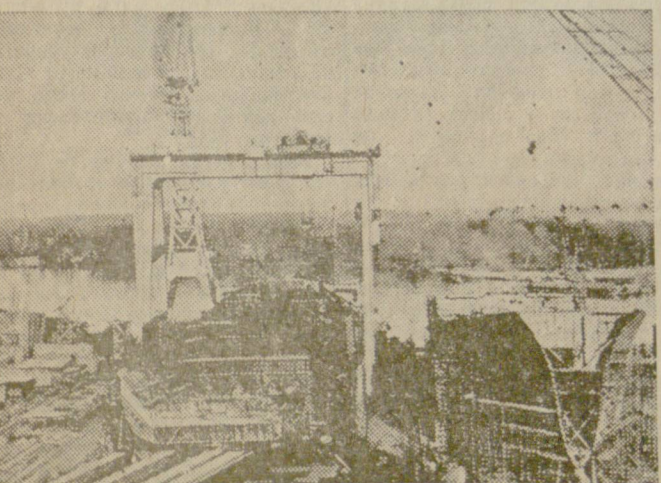
Кръгла къща от пластмаса, построена от финландския архитект Мати Сууронен. Тя е предназначена за летните ваканции.

Алжир. В град Анаба се строи голям металургичен комбинат с помощта на СССР. Първото производство на завода е предвидено за 1969 година.

Англия. Понякога стремежът за сензации на Запад достига необикновени граници. След като е бил разровен в ковчег на осем стъпки под земята за 61 дни — световен рекорд — ирландският барман Майк Мийни е бил изтеглен на повърхността в един двор в Лондон. Естествено през това време на него му е била по давана храна и въздух за дишане.

Изглед от Шчечинските корабостроителни заводи. За двайсет години тук са построени 160 кораба, много от които за чужди държави.

ИМА ЛИ ПЪТ КЪМ БЕЗСМЪРТНОСТЮ?

Нито един човек не може да си представи пълното изчезване на своето „аз“. Използвайки човешката слабост, някои практични хора в САЩ предлагат на своите клиенти „вечен живот“. Някой си Леонард Голд от щата Охайо за 8500 долара обещава на всеки шанс да посрещне своя хилядолетен рожден ден. Практичният човек от науката с помощта на специални спасителни камери се стреми да превърне действителността в смърт в мина. Намира се хора, които вярват на това. Има ли в експеримента на Леонард Голд макар и частна здрав смисъл?

Кореспондентът на агенция „Новости“ Ина Мухина помолви видния светски учен, председател на Академията на науките на Белоруската ССР Василий Куревич да отговори на този въпрос.

— Не вярвам в успеха на подобни експерименти — отговори ученият. — Руският учен Порфирий Бахметиев работи за постигане на състояние на анабиоза — прекратяване на видимите признаци на живот чрез охлаждане на тялото. Но неговите опити не бяха успешни. Оттогава не съм чул нито за е постигнал макар и малък успех в това отношение. Преди всичко не е доказана възмож-

ността за преминаването на човешкия организъм в анабиотично състояние и възвръщането му след това към нормални функции. Мисля, че няма смисъл да се търгува с най-скъпото за човека — с неговия живот. Но... — ученият топло се усмихна:

— Това не означава, че всички ние не желаем да живеем по-дълго. Има много хипотези за продължаване живота на човека и за граница на безсмъртието. За съжаление, стройна научна теория в това отношение засега няма. Още не е изучен напълно самият процес на стареене на човешкия организъм. Проведените в това направление изследвания са недостатъчни и все още теоретически безпомощни.

В основата на живота е обмяната на веществата. Всяко живо същество постоянно се обновава. Именно по това живото същество се отличава от неживото. В самата същност на живота е вечното движение. Нима човек умира напълно? Не, той продължава да живее в своето потомство. Науката за наследствеността доказва това. Човек продължава да живее чрез своите деца.

— Какво тогава представлява стареенето?

— Стареенето е комплекс от патологични изменения. Засега „лечението“ на старостта се свежда до въвеждане в организма на човека на витамини и лекарства. А би трябвало да се борим със самия процес на стареене. За разрешаване на тази задача трябва да се обединят усилията на учени от най-различни направления — медици, биолози, физиолози и химици.

Засега е неложно да се води разговор по въпроса как да продължим живота на човека. Човек не може да стане още утре безсмъртен, но той трябва да стане дълголетен.

Ние знаем малко за способностите на нашата нервна система, за биохимическата дейност на мозъка. Не познаваме възможностите на материята, от която е построен мозъкът.

— Все още — разказва ученият — всички процеси представляват меко грубо във вид на схеми. Много от това какво е било и какво е станало разбираме по крайните резултати. А какви са промените в процеса? Защо те са повели организма по този, а не по друг път? Да отговорим на тези въпроси още не можем.

— Какво е влиянието на труда за продължителността на човешкия живот?

— Още древните хора са казвали: Мързеливост дълго не живее. Аз съм солидарен с тях. Само трудът може да допринесе за дълголетие. Човек се нуждае от активен живот, защото в процеса на активния живот става най-пълноценна обмяна на веществата. Чести са случаите: Човек работи и е здрав. Пенсионира се и започва да боледува. Както се вижда, важен е не само психологическият, но и физиологическият фактор. Трудът поддържа тонуса на нервната система на най-добро

ниво, осигурява на човека ако не младостта, то дълги години здрав живот.

— Сега много се говори за присаждане на сърца, бели дробове и други органи. Може ли в това са основите на „вечния живот“ и на „дългата младост“?

— Според мене трябва да се разговаря за равноценно възрастово новяване на клетките и тъканите в процеса на обмяната на веществата. Присаждането на органи може да даде временно подобряване на здравето на индивида, но съществена роля за дълголетие не може да изиграе.

Обмяната на веществата говори за неизчерпаемите възможности на човешкия организъм. Засега първата задача е да се прекари границата на столетие.

— Но в такъв случай възниква въпросът: няма ли да се пренасели нашата планета? Какви резерви могат да бъдат използвани, за да бъде осигурено човечеството с необходимите хранителни продукти и с „място под слънцето“?

— Неомалтусианците на Запад съветват да се започне война. Но ние не сме човечеконевистици. И смятаме, че в нашето бъдеще ще има място за всички. Обаче трябва да се извърши грандиозна работа, в която първата дума ще имат не оръжията, а науката.

Енергетическите ресурси са неизчерпаеми. Някога в бъдеще в служба на човечеството може да се постави енергията на гравитацията, наш далечен резерв. А засега ние все още не използваме напълно водните ресурси. Не е тайна, че живот не е възможен без вода. Поради това се налага да се погрозим да има достатъчно количество вода. Ни то сега, нито по-късно човечеството може без селскостопански продукти, във всеки случай не преди да е овладял механизмите на фотосинтеза. Никакви табелки не могат да ни заменят хляба. Добивът може и трябва да се увеличи десет пъти, а в някои райони и сто пъти. Съответно може да се увеличи и населението на планетата. А нали дотогава наш „дом“ ще бъде не само Земята. Ние овладяхме Космоса и е възможно в наша услуга да бъдат Марс, Венера, Юпитер...

От само себе си се разбира, че хората трябва да бъдат в състояние да владеят до съвършенство различните материални ресурси. Но за това, повтарям, трябва да се обединят усилията на цялото човечество. Тогава ще можем по най-решителен начин да кажем на смъртта: Не! И тогава нищо не може да застрашава човечеството, станало безсмъртно, нито в пределите на съществуващата система, нито във вселената. Фантастика? Кой знае... Нали преди няколко години полетът в Космоса също се смяташе за безплодна фантазия.

АГЕНЦИЯ „НОВОСТИ“

В СВЕТА НА КАПИТАЛА

ТАХНОТО „ВЕЛИКО ОБЩЕСТВО“

„Каква ирония и какъв позор е, че при цялото наше богатство и при нашите възгледи за света не обръщаме внимание на това, че в нашата собствена страна жите и децата гладуват. Ние говорим за хилядите гладувачи „цветни“ хора, които неотдавна лекарите изследваха в окръжните Хамфрис, Лефлор, Кларк, Уайн, Нешоба и Грин, в щата Мисисипи. Д-р Джозеф Бренер от медицинския факултет при Масачузетския технологически институт заяви, че семействата, които той е видял, са съвършено изолирани, незабележими и са извън границите на американската парична икономика.“

(Из вестник „Афроамерикан“) МИЗЕРИЯ В АМЕРИКА

„Възникнали в градовете създадохме широко разпространено мнение, че мизерията в Съединените щати е проблем, отнасящ се предимно до цветното население на големите градове. Но това мнение е погрешно, защото мизерията в малките градове и в селските местности — взема много по-широки размери, отколкото в големите градове. И нейна жертва са, голямото мнозинство бяло население.“

„Мизерията в селските райони достига такива мащаби и е толкова ужасяваща, че тя може да бъде наречена „национален позор“ — е извън на специално назначената от президента комисия по изучаване на икономическите условия в селските райони на САЩ.

Ако в града всеки осми гражданин води бедно съществуване, то в селските местности — всеки четвърти, 25 процента от бедняците имат доход по-малък от 1000 долара годишно. Тук съществуват същите проблеми, както и в градовете — безработица, недостигат училищата, лоши жилищни условия и лошо медицинско обслужване. През последните 15 години използването на нова селскостопанска техника е намаляло с 45 процента. Ако процентът на безработицата за цялата нация е 4 процента, то за селските райони той е 18 процента. В провинциалните райони — само 16 процента от децата веднаж в годината имат лекарски преглед.

(Из в-к „Джампан Таймс“. Статия на Луис Каселз)

ИЗЛИШНИ ХОРА

„Пет милиона и триста хиляди възрастни американци владят жалко съществуване. Значителна част от гражданите на 65 години живеят в градски и селски бордеи. Това са самотни, от всички забравени и изолирани от обществото хора. Те страдат от недостатъчно медицинско обслужване и лоши жилищни условия.“

(Из посланието на президента Джонсън за положението на възрастните американци до конгреса на САЩ).

ИМА ЛИ ЕВТИНИ КВАРТИРИ В АМЕРИКА

„Срещу заплащане от 21 до 24 долара седмично хората наемат полуразрушена стая, която гъмжи от плъхове и хлебарки.

БИОЛОГИЧНИТЕ РЕСУРСИ НА ОКЕАНА

Океанските простори са толкова огромни, че те хилядолетия са разделяли континенти и страни. Истински триумф за европейците през петнадесетия и шестнадесетия век било откриването на Америка, плаването по морския път до Индия или „невероятният“ факт на възможността за околосветско пътешествие.

Единната водна обвивка на планетата наистина е огромна — 361 милиона квадратни километра, почти 71 процента от повърхността на земята. Средната дълбочина на океана е около 4 километра, а максималната — над 11 километра. Обемът на океанските води е 2 370 000 000 кубически километра.

Във водите на крайбрежието, човек е ловил много риба, мекотели, а като се отдалечава от брега, е срещал грамадни пасажки селди и сардини... Така се е създадала и укрепнала в психологията на човека представата за неограничените запаси на океана. Въпреки бързото нарастване на населението, до биват на водни организми се е увеличавал бързо. През 1800 година например населението на земята е било около 800 милиона души, а годишно се е ловило 1 500 000 тона водни организми, по 15 килограма на човек. През 1900 година броят на жителите на нашата планета надхвърлил 15 милиарда, а уловът — съставял 4 милиона тона, т. е. вече по 2,6 килограма на човек. През 1966 година броят на хората достигнал 3 300 000 000, а уловът по 18 килограма продукти на човек.

Сега океаните не разделят, а свързват страните. Стоици хиляди хора използват морския път; бързи лайнери прекосяват океана за 4—5 дена, а по въздушна линия океанът може да се прелети за няколко часа.

В много страни край бреговете има истинско морско стопанство. Отглеждат се водорасли, мекотели, ракообразни трепани и

дори риба. От Аляска в Нова Зеландия се преселва лакерди. От Атлантическия океан американците преселва селда в Тихия океан.

С голям размах се извършва аклиматизацията и в СССР, от Азовско в Каспийско море бяха преселени кефалът и различни хранителни организми за рибите.

До неотдавна можеше да се чуят разговори за неограничените ресурси на океана. Това е действително така, но само по отношение на химическите вещества, разтворени във водата, на самата вода, която може да се обезсили и употреби за напояване на пустините, да се използват енергетичните възможности на приливите, на теченията, на вълните и на разбиването на морските вълни или като тежка вода за атомните електроцентрали.

А какви са биологическите ресурси? Те дават на човека найценната храна — фураж за домашните животни и птиците, различни медицински и технически препарати, торове.

За последните 10 години от началото на международната геофизическа година експедиции на много страни посетиха почти всички ъгли на световния океан. Голям дял за изпълнението на тази програма имат и светските учени. Със специалните изследователски кораби „Витяз“ в Тихия и Индийския океан, „Михаил Ломоносов“ в Атлантическия океан и с други кораби бяха изследвани много райони на океана.

Колко различни организми има във всички океани и морета? Ока за се, че по биомаса морските животни надхвърлят почти 20 пъти количеството на водораслите, докато на земята биомасата на растенията превъзхожда стотици и хиляди пъти животинската. Това „несъответствие“ на храната и на нейните потребители е възможно поради голямата продукция на еноклетъчните водорасли на планктона. Продукцията

на зоопланктона е 10 пъти по-малка от продукцията на фитопланктона. Продукцията на зообентоса (животинското население по дъната на морските и на сладководните хранения) е 180 пъти по-малка от цялата първична продукция.

През 1966 година в моретата и океаните е уловена около 46 милиона тона риба, мекотели — около 3 милиона тона и други. В сладките води общият улов на организми възлиза на малко по-малко от 6 милиона тона.

За увеличаването на улова е необходима рационална експлоатация на океана. Иначе ще бъдат подкопани основните запаси, рязко ще се намалят броят на полезните организми. В борбата за съществуване всеки вид трябва да има численост не по-малка от определяния минимум, иначе той ще изчезне. Това условие е задължително и днес, и за бъдеще.

Мнозинството от рибите мигрират. Местата за изхвърляне на хайвера и развитието на малките рибки се простират на хиляди километри. Миграцията става чрез водите, които се намират близо до различни страни. Ако в един район интензивно се ловят малките риби, то вредата за риболовството ще бъде огромна. От друга страна и извънредното ловене на възрастните риби, отиващи да хвърлят хайвера си, може да намали числеността на бъдещите поколения.

Въпросите на регулирането са сложни. Трябва да се съобразяват не само с интересите на държавите, на различните предприятия, но и с индивидуалните особености на биологията на рибите. В противен случай никакво техническо усъвършенстване на търсенето и улова не ще даде желаните резултати.

В. БОГОРОВ

член-кореспондент на Академията на науките на СССР. АГЕНЦИЯ „НОВОСТИ“

В така маречените мебелирант стаи обикновено има няколко стола, маса и стар ръждив креват.

Общата икономическа загуба, която плъховете нанасят на Кливланд възлиза на 4 милиона долара годишно.

В резултат на расовата и икономическата сегрегация районите с бяло население се развиват напълно изолирани от негрите и от останалите хора с друга расова принадлежност... Сегашната тенденция към сегрегация, водеща към изолация на расите, навярно ще бъде засилена в бъдеще.

(Из доклада на комисията на конгреса на САЩ по гражданските права).

АГЕНЦИЯ „НОВОСТИ“

Планетата в снимки

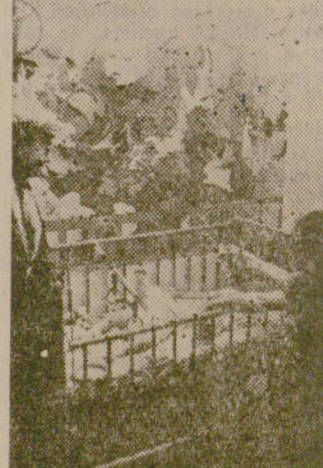
Ташкент. Високоетажни сгради, построени благодарение на помощта, оказана от строителите на цялата съветска страна.

ГФР. В Западна Германия усилено се разраства процесът на ренаисанс, фаворизиран от правителството на Социалдемократическата партия.

Санаториумът в Бад Елстер, най-големият минерален курорт на ГДР, построен преди две години.

В Майския салон в Париж г-жа Лоа Люблин излага една от своите творби. Но в добавък към тази творба, наречена „Моят син или обективната действителност“, г-жа Люблин излага съдвременно и... своя син.

За отпора

ИКАР
СЕ
ПРИБЛИЖАВА

Напоследък в печата все по-често се появяват съобщения за бързото приближаване на голямо космическо тяло до Земята. Според изчисленията сблъскването трябва да стане през юни тази година.

Едно от най-загадъчните обrazyвания в слънчевата система е без съмнение пръстеничът от така наречените малки планети или астероиди. Досега са известни 1726 малки планети, чиито орбити са разположени на ограничено разстояние между орбитите на Марс и Юпитер. На 1 януари 1801 година — първия ден на 19 век, бе открита първата малка планета. Малките планети имат малки размери. Диаметърът на най-голямата от тях — Церера — е 780 километра. Откривани са сега астероиди с много малки. Техните размери не са по-големи от 1—2 километра. Общият брой на малките планети, достъпни за най-големите съвременни уреди, възлиза приблизително на 140 000.

Не е известен произходът на пръстена от малки планети. Предполага се, че астероидите са части от голяма планета, която някога е съществувала между Марс и Юпитер. В полза на тази хипотеза е и непра-

вилната форма на астероидите. Обаче много трудно е да се изясни такъв физически механизъм, който би могъл да предизвика взрив на голяма планета.

Институтът по теоретическа астрономия при Академията на науките в СССР в Ленинград е международен център за изучаване движението на малките планети. За нас особено интерес представлява групата от астероиди, приближаващи се до Земята. Първият от тях е бил открит на 13 август 1898 година и е бил наречен Грос. Тези планети може да се приближи до Земята на разстояние 23 милиона километра. За сравнение ще припомним, че най-малкото разстояние на Марс от Земята е 55 милиона километра, а минималното разстояние до Венера е 40 милиона километра.

Малката планета Амур е била открита на 12 март 1932 година. През 1940 година Амур се е приближил до Земята на 16 милиона километра разстояние.

На 28 октомври 1937 година е бил открит астероид, който благодарение на своята близост до Земята притежавал не обичайно бързо, никога преди

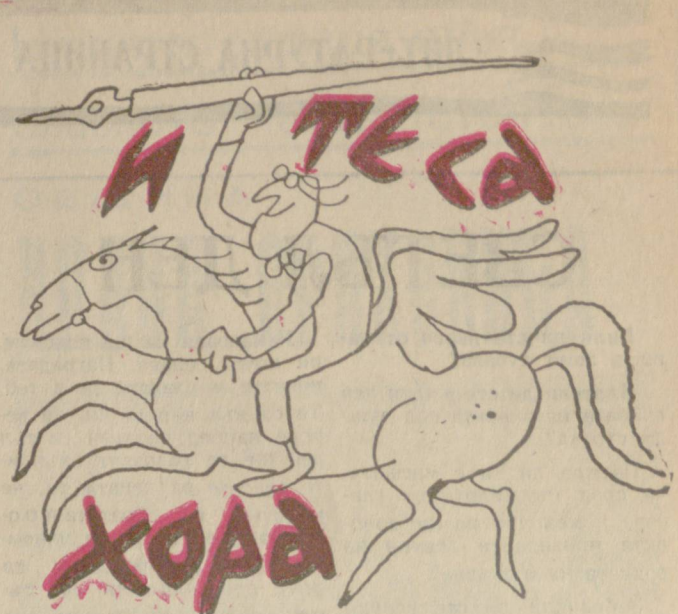
това ненаблюдавано движение. За едно денонощие астероидът изминал една четвърт от небесния свод. Това космическо тяло било, на речено Хермес. На 30 октомври 1987 година около 11 часа московско време Хермес бил на 580 000 километра разстояние от Земята, т. е. Хермес се е намирал от Земята на малко по-голямо разстояние, отколкото Луната. Малката планета била наблюдавана пет денонощия в след това била загубена.

На 26 юни 1949 година в САЩ беше открита малката планета Икар, за която сега се говори с тревога. Орбитата на тази планета има изключително характер. В перигелия Икар навлиза навътре в орбитата на Меркурий, приближавайки се до Слънцето на разстояние 28 милиона километра, т. е. два пъти по-близо, отколкото самият Меркурий. Разстоянието на Икар от Земята е 6 милиона километра. Редовно всеки 19 години тези сблъсквания със Земята се повтарят. През 1968 година „свиждането“ на Икар със Земята ще стане на 15 юни. Според предварителните изчисления в този ден разстоянието

между двете планети ще бъде приблизително 7 милиона километра. Икар може да се наблюдава само с големите телескопи на астрономическите обсерватории.

Накрая ще назова още една малка планета, открита през 1951 година и получила името Географ. В бъдеще тази планета ще се приближи до Земята. През 1969 година тя ще бъде на около 9 милиона километра разстояние от Земята.

Може ли Земята да се сблъска с някое небесно тяло, движещо се близо до нея? Това, разбира се, е възможно. Добре известен пример на такова сблъскване е падането върху Земята на малка комета на 30 юни 1908 година в Сибир, близо до река Подкаменная Тунгуска. Това събитие е известно като „Тунгуска катастрофа“. Катастрофата обаче имала изключително локален характер. Сблъскването на Земята с малка планета, имаща диаметър един или два километра (както например Икар), също може да има само характер на местна катастрофа.

трагикомични истории
с български писатели

Коректорски патила и премездия

Цял живот Стоян Михайловски воюва с печатарите за чист текст, за текст без грешки. Имаше особен правопис, своя пунктуация. Не търпеше каквито и било промени. Не доверяваше на коректорите, за това обикновено сам си коригираше. При книгите това беше лесно. Ше му донесат коректура, ще провери, ще види и ревизия. Трудност срещаше при статиите.

Едно време печатарите бяха либерални, изчакваха го да лойде, да си каже думата, но след Първата световна война условията се промениха, хората започнаха да бързат. Кой ще ти бави машината за една-две грешки! Пък и Михайловски се поумори, не беше като едно време, не му се вдигаха вече врява до небето за една запетайка.

Под негов патронаж основа се в София след войната вестник „Напред“. Намериха там покрив някои хора на — рото с реформистки идеи. Сред тях като дъб, поочукан — таме от бури и вихрушки, но още як, изтъпява се Михайловски. Косите, веждите, мустациите, вече побелели, но умът бистър, ръката здраво държи перото, пише му се още. И занемат се в „Напред“ километрически статии, в които старият деец силно огън и жупел и върхше тръни по главите на управниците.

Гледа той по едно време някаква ръка му бърка по статите, изхвърля ту тирета, ту кавички, съкращава запетайки, тура точка, дето той е поставил точка и запетайка! Инак фразите същи, но някак си не прилича текстът на неговия. Тези статии уж са негови, пък не са съвсем негови!

— Каква е тази работа бе, джанъм? — запита той веднъж едного от редакторите, журналиста Константин Георгиев, най-стария си на писателя Михайловски Георгиев.

— Това е работа на новия коректор — обяснява му Георгиев. — добро и културно момче. Намира то, че сътрудниците ни употребяват излизни препинации, много знаци без нужда, вземат излишно място, а това място би могло да се използва за полезен текст.

— Сакън! — вика Михайловски. — Статии ми да не пиша, отрязвам му главата като на пиле!

— Ше му кажа, господин Михайловски, не се безпокойте, ше му кажа.

Получава на следната утрин Михайловски вестника, разтваря, чете. На уводно място голяма негова статия. Гледа и не вярва на очите си. Сякаш вятър е отвал тиретата и кавичките. А употребява ги Михайловски под френско влияние доста. Ше сложи тире и след него кавички, когато има пряка реч или когато цитира изказване на някой държавник. Другаде, пък когато цитира чужда мисъл, заимствувана от книга, ще постави кавички и след тях тире и прочее, и прочее.

Сега какво да види: слети изречения, разкъсани фрази. Ужас!

Пипва той багуна, намата пелерината, нахлупва капела до вежди и като ураган изхвърква из къщи.

— Божке — мисли си съругата му, като го гледа от прозореца да тича надолу по Витошка, — пак ше падне градобитнина, пак слънц, пак черни забравки!

А Михайловски следя минута-две вече е пред сградата със статуята на Йохан Гутенберг на улица Денкоглу № 34, дето се помещава печатницата на Стайков и дето се връзва и коригира вестникът. Изкачва бързо стълбите, блъсва вратата с лакът и влиза в стаята на коректора. Гледа пред себе си край един ъгъл на дълга и широка маса свело се младо момче, забило нос над сноп шпалти и безмислено шаря с химически молив.

— Ти! — вика му Михайловски.

— Какво обичате? — влиза изнеенж глава коректорът, бъдещият поет Йордан Стратиев, студент първогодишник по право.

— Как смееш? Как смееш? — креска Михайловски и застрашително пристъпва към него.

— Ама, господин Михайловски, ...

— Кой ти позволи да пишаш, а?

— Ама, господин Михайловски, вече никои не пише така.

Михайловски пламва.

— Ти ли ше ме учиш, ти ли?

И го погва около масата, но масата дълга, широка, помещенето тясно. Погве го той от едната страна, Стратиев — пъргав и млад — бързо се шмугне в другия ъгъл. Докато Михайловски се озове там, коректорът е вече на другия край. Бастуният плочи по масата, шпалтите хвърчат, но жертвата остава все неуязвима.

Три-четири обиколки и Михайловски се запотпява, още две и силите се изчерпват.

— Умори ме, проклетник! Уби ме!

— Ама, господин Михайловски, успокойте се, моля ви се. Нишничко не съм изменил, бога ми. Изхвърлих само излишните препинации. Успокойте се, моля ви се. Седнете, ако обичате.

Под дългата пелерина писателят е вече вир вода. Кислоролът е на изчерпване. Ето, залъхва се. Отпнува се тежко на стола. Стратиев предпазливо се приближава, вдига багуната от пода и го отнася в ъгъла. Доная чаша вода, подава му, смирено заставя встрани.

Гневът започва да се изпарява.

— Калпазанин! — казва писателят по едно време, но това не е вече неговият гръмлив глас, а някакъв безпомощен шепот.

— Господин Михайловски, не сте прав — обажда се несмело Стратиев.

— Мълчи!

— Ето, уверете се сам — и коректорът му поднася оригинала на статията, — има ли зачертана една ваша дума, една буква? Свалил съм само излишните препинации, много място взема! Трябва да се воюва за място, потребно е да се правят икономии.

— Икономии! — подхвърля Михайловски иронично, но вече примирен.

Стратиев без страх се приближава близо до него.

— Пък не е вече по вкуса на съвременните хора този начин на писане.

— Искам да кажеш, че съм остарял, че съм станал излизен — казва Михайловски тъжно.

— Далеч съм от тази мисъл, господин Михайловски. Статии ви са актуални и доста темпераментно написани. Като се махнат излишните препинации, звучат още по-бойко.

Михайловски се замисля един миг, после се надига от стола, оглежда се за багуната си. Стратиев без страх му го подава.

— Нови времена — въздъхва писателят и бавно се запътва към изхода, — нови времена!

Иван БОГДАНОВ

ПО СЛЕДАТА,

Дежурният старшина Павел Божилов затвори еишето на дежурната, защото отива шумиха.

— Слуша старшина Божилов от участък МВР — Г. Орхановица. Откъде се обажда? Моля кажете!

Звънхия от с. Покиршище. Неизвестно лице през нощта беше разбил прозореца на културния дом и откраднала оттам магнетофон и други неща.

Когато оперативната група пътуваше за местопроизшествието, старшина Стефан Гатев погали Джеки и загрижено каза:

— Тежко ще бъде, брат. Дворът на културния дом е и двор на училището. Колко ли хора са минали оттам! Това ще бъде първото ти голямо изпитание. Но ти се дръж, да върнем старата слава на участъка. До прозореца, през който крадецът се емъкнал в читалището, ясно личаха човешки стъпки. Джеки беше цял настръхнал, като че почувствуваше възбуждането на задната. Такъв е той — винаги усеща, когато ще му кажат: „По следата, Джеки!“

Наоколо любопитно се глъяха граждани. Коляко ли детски крачета са минали по следата на крадецът? Капки пот изтича по челото на старшина Гатев. Мълчаливо размениха погледи с майор Стефан Станев. Те нищо не си казаха, но и двамата знаеха, че ако кучето не поеме следата, разочарованието и наблюдаващите ги ще бъде голямо. Те вярваха на това умно животно, което залавя престъпниците.

Кучето нетърпеливо се изправя. Най-после старшина Гатев повисително и строго пошепна, като се навеждаше към кметския си приятел.

— По следата, Джеки!

Джеки подиши останената в снега стъпка и без всякаква колебание неутвържи задърпа водача след себе си. Когато наетвърдено се втурна и заблъска с лапи по вратата на криминалния престъпник Тодор Георгиев Дочев, последващите си отбиха. Но тук ги очакваше нова неприятност. Дочев беше излязал през нощта в 3 часа неизвестно къде и не се беше връщал. Джеки погледна следата и отведе групата на жп гара Ресен. Оттук беше лесно да се предвиди къде е отишъл престъпникът. Кварталният отговорник майор Иван Дикс организира издирването и още същата нощ Дочев беше задържан.

В дома му бяха намерени откраднатите вещи: магнетофон, записи от пиесата „Смича“, костюм и брнци, етикетки на 653 лева. На място произшествието ст. експертът лейт. Атанас Желязков намери годни дактилоскопни следи. След обработване се установи, че са от Дочев.

Джеки предизвика възхищение. При тази изключително тежка обстановка, при която можеше да се счита, че пускането на кучето е безнадеждно и безсмислено, той изпълни задачата си отлично.

Кръстословица

Съставил: Стефан ЦАЧЕВ

хумор

ПОТОЧЕ И БЛАТО

БАСНЯ

Кой знае от ком години блато, голямо, застояло и разнато, неспирно гасяло едно поточе наскрещ из гората казачоци. Подскача си от праг на праг, дълбае в пръст и камъчак и от година на година зингаговата му пътринна из гъстата дъбрава все по-дълбока става. И рекло му веднъж: — Ей, ако няма дъжд три месеца и ше престъхнеш! Ти нямаш сила даже да въздъхнеш, а как можа с подскок, с подскок да издълбавеш дол дълбок? А аз не мога с толкова вода да начерая ни една бразда!... — Че много просто, ей така, аз постоянно си тека — водата застояла, то се знай, не може да дълбай.

Тодор ХАДЖИТОДОРОВ

ЕЛГиграми

АЛА. . .
Слънце е науката. . . ала
някои ходят с тъмни очила.

КАК ЗАЩО
Кингата отворен е прозорец
към света, Туй истина е стара.
Но мнозина уж културни хора
тоз прозорец просто не отварят.
Как защо? Недей се, братко, чуи
— пазят се навярно от простудил!

ДИМИТЪР МЛАДЕНОВ

НЕОСТАРЯВАЩ ДЕВИЗ
Думата ми сладка —
службата ми глалка.

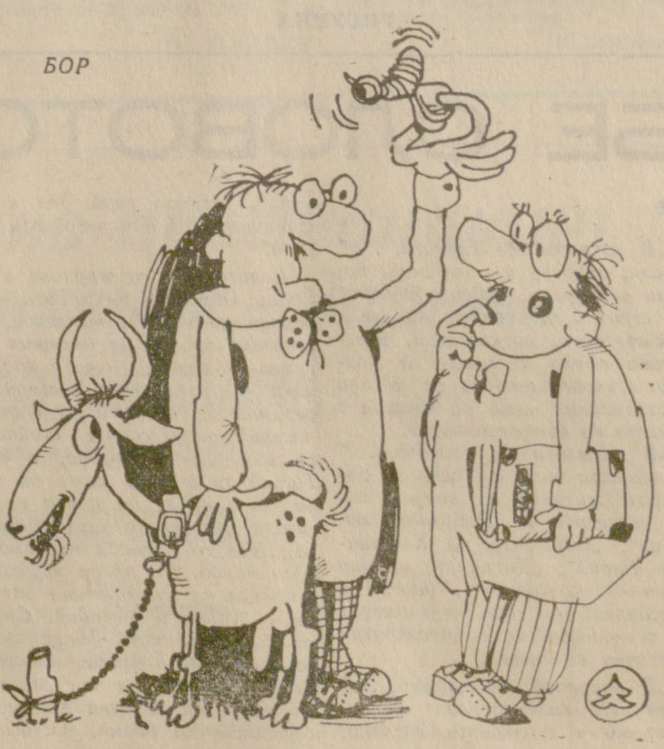
Л. СВОБОДКИН

УДОВЛЕТВОРЕНА АМБИЦИЯ
С висок ток обувки се подигна —
една глава над всички се издигна.

ВЕРОЯТЕН СЛУЧАЙ
За успеха си на бала
обзета от мисли,
за бала на успеха си
забрави да помисли. . .

Атанас ДИМИТРОВ

НАУЧНО ОТКРИТИЕ

— Кръстосваме пчела с коза и ще получим пчелино млечице! . .

Какво да гледаме?

ТЕЛЕВИЗИЯ

ЧЕТВЪРТЪК — 23 МАЙ
17.20 — Кинолектория: НОТ;
17.50 — Новини; 18.00 — За народната армия; „Перископ“; 18.30 — Реклами; 18.40 — „40 години РМС“; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Семена в браздите“ с концерт на ролята музикат; 21.00 — Легенда за Паскай“ — български игрален филм; 22.20 — Новини.

ПЕТЪК — 24 МАЙ
10.00 — Манифестация на учащите се от софийските училища

в ВУЗ, 17.25 — „Ден на славянската писменост, из българската култура и печат“; 17.30 — БТ пседала за Интервизия; „Първоучителите“; 17.50 — Международен фестивал на телевизионните театри — среща с участниците; 18.35 — „Мария Склодовска Кюри“ — полски документален филм; 19.00 — Слово на министъра на народната просвета Ганчо Ганев; 19.10 — „Върви, народе възродени. . .“ — поздравителен концерт; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „За буквите“ — предаване за произхо-

да на славянската азбука; 20.35 — Телевизионен театър представя: „Хляб наш пасуцини“ — пиедала от Н. Драгова и П. Стефанов; 21.50 — „Братиславски музикални тържества“ — 1968, филм за участниците на Варненската народна опера; 22.00 — Кинолектория НОТ; 17.45 — Новини; 17.55 — Футбол; Около 19.45 — Концерт на Юношеския камерен оркестър при Българската телевизия, първа част; Около 20.10 — По света и у нас; 20.30 — Меж-

дународен фестивал на телевизионните театри — връчване на наградите и закриване; 20.50 — Културен живот; 21.10 — „Отклонение“ — български игрален филм; 22.35 — Концерт на бюро „Реклама“; 23.05 — Новини.

НЕДЕЛЯ — 26 МАЙ
9.00 — Шахмат; 9.40 — „Четири мата танкисти и кучето“ — седми епизод (повторение); 10.20 — Курс по английски език — 26-ти урок, повторение; 10.45 — Интервизия: Операция „Сириус-2“ — чет-

върта епизод, предаване от Ленинград; 11.15 — Кинолектория НОТ; 18.00 — Новини; 18.10 — Детски филм; 18.30 — Кинолектория НОТ; 19.10 — „За вас, жени“; 19.30 — „Посещение в музея „Рубенс““ — документален филм; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Семейство Кадляков“; 20.50 — Спортен екран; 21.00 — Преодолимият турнир по баскетбол; Югославия — ГДР, втора полувреме; Около 22.00 — „История на Страннишки“ — музикален филм; втора част; 22.25 — Новини.

върта епизод, предаване от Ленинград; 11.15 — Кинолектория НОТ; 18.00 — Новини; 18.10 — Детски филм; 18.30 — Кинолектория НОТ; 19.10 — „За вас, жени“; 19.30 — „Посещение в музея „Рубенс““ — документален филм; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Семейство Кадляков“; 20.50 — Спортен екран; 21.00 — Преодолимият турнир по баскетбол; Югославия — ГДР, втора полувреме; Около 22.00 — „История на Страннишки“ — музикален филм; втора част; 22.25 — Новини.

СВЕТЪЛ ДЕН

Били ли сте далеч от на-
шата земя хубава?

Въртели ли сте в този теж-
скалата на апарата под чуж-
да стряха?

Парила ли ви е мисълта,
че сред гъмжилото от гла-
сове и мелодии не ще доло-
вите призивните звуци на
родната радиовълна?

Забравяли ли сте всички
грижи и радости, успехи и
неуспехи, щом се разнесе
край вас окрилящата песен,
тържественият марш. Вър-
ви, народе възродени!

Усещали ли сте съзвн на
умилението в очите си? Из-
пълвала ли е чиста светлина
душата ви?

Наистина светъл е за вас
тогава този ден. Наистина
не просто дума е отметката
българин в паспорта ви.
Наистина може Родината
да ви повери в ръцете чук
и винтовка, перо и палитра.
Да ви повери всичко създа-
дено да градим нейните буд-
нини, да прославяме свято-
то и велико име БЪЛГА-
РИЯ.

Майко,

Аз свързах навек твоето
име със светлината на този
ден. Ако трябва пред изпи-
тане да ме поставиш, не
подбирай! Пред най-страш-
ното ме изправи! Жив няма
да склони гдава и ръце не
ще отпусна!

И награда не ще поискам,
ни почит, слава. Наградата,
почита и славата са в теб.
Те са във вярата ни, че ве-
кове напред на този светъл
ден ще се разнасят звъни-
те гласове на лепата ти, че
маршът на братята-про-
светители ще ни напои-
ни! Преди да сме един за
друг приятели или не, съ-
мишленици или не, ние сме
българци, твои чеда, май-
ко! Добри или лоши може
би, но верни, до смърт вер-
ни на тебе вечната, святата,
свс следите от трънения ве-
нец по челото и с ореола
на днешното ти величие.

Този светъл ден е и ви-
наги да бъде ден за при-
частяване с най-святото
тайнство, с твоето име, май-
ко!

Този светъл ден е и ви-
наги да бъде ден на гордост
от духовната мощ на бълга-
рина! Ден на вяра да бъде
в по-далечните, в по-смели-
те полети на неговата тре-
ва мисъл!

Този светъл ден е и ви-
наги да бъде ведър като не-
бето на България, мил като
родна реч да е и величествен
като върховете ти, Родино,
и неугасим като синонвата
ни обич към тебе и към де-
ня на твоето велико просвет-
ление!

Михаил МИХАЙЛОВ

В ХРАМА НА
КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

Прекрахих тихо прага хилядогодишен,
благословен от Климентовата ръка,
край фреските безсмъртни
въздух да подишам,
невидим къс от тях
с очи да отсека.

До слисаните чужденци във храма
единствен шапка снех
и със признателно сърце
целунах не хилядогодишната измама,
а вдъхновените ръце.

С най-новата легенда,
счънена вчера,
екскурзовода чак в олтаря ни прие.
Къде си, Клименте,
да чуеш страшните химери
в най-фантастичното си житие?

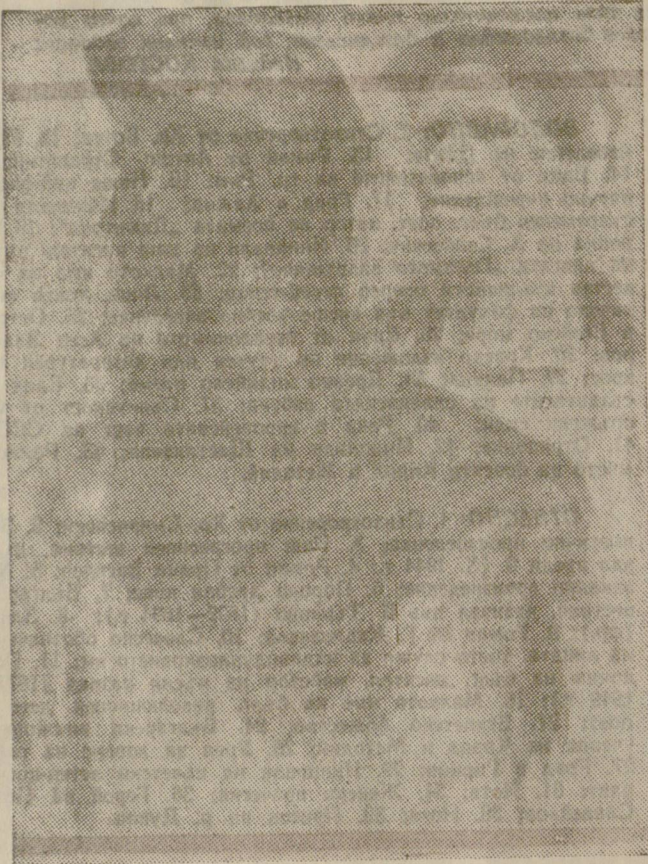
Да минеш
по неминати от теб пътеки,
да чуеш
непродумани от теб слова
и сигурно не ще ти бъде леко
да се познаеш ти ли си това. . .

. . . А фреските не трепват възмутими
от младата легенда на деня.
Хилядолетие —
лета и зими
те помнят само истина една!

Георги ДАНЧЕВ

Охрид, 1967

Худ. Гр. Спиридонов

РИСУНКА

В една чуждестранна катедрала

Край мен прошушна някой:

„Колко жалко,
че пямме такива катедрали,
че нашата земя е бедна, малка,
че само са ни газили и клали,
че всичко е в пожарите стопено,
че всичко,
всичко е погълнал мрака! . . .“
Едно звънче се тайно люшна в мене
и с болка,
развълнувано проплака. . .
Над нас блестяха сводове изящни
и спускаха личисти полиени.
И аз си спомних
колко рани страшни
пъв твоите църквици,
Родино,
зеят! . . .
— по стопеница,
по зида кирпичен,
по плочите със кости овъглени. . .
Сред мрамор и кристал
аз коленичих
пред твоите икони ослепени! . . .

Виктория ГЕНОВА

В НАЧАЛОТО БЕ СЛОВОТО

есе

„В началото бе словото. . .“
Оттук започва дългият път на
върховна човешка и интелектуал-
на съсредоточеност, на историче-
ски героизъм на един народ. Път,
който започва своето начало от
умовите и сърцата на двама сла-
вяни и по който ще пътуват сла-
вяните векове, оставяйки след се-
бе си имена на герои и писате-
ли, на учители и общественици,
записани не „с черти и резки“, а
с буквите на едно гениално въж-
новение.

„Като свика съвет, царят пови-
ка Константин Философ и го на-
кара да изслуша тази молба. И
му рече: „Философе, знай, че си
уморен, но ти трябва да отидеш
там; освен тебе друг никой не мо-
же да свърши тази работа“. А
Философът отговори: „Мекар и
да съм уморен и болен телесно, е
радост ще отида там, ако имат
букви на своя език“. Царят му
каза: „Дядо ми и баща ми, и
много други, които са дирили
това, не са го открили, а как
мога аз това да открия?“. А Фи-
лософът забеляза: „Че върху
вода кой може да напише бесе-
да, без да бъде наречен еретик?“.
А царят му отговори заедно с
вуйка си Варда: „Ако ти поис-
каш това, може да ти го даде
бог, който го дава на всички,
който простят без съмнение, и от-
вара на онези, които хлонат.“

Като си отиде, по предишния си
обичай Философът се предаде на

молитва заедно с други сподвиж-
ници. И скоро му се яви бог,
който изпълнява молитвите на свои-
те раби. И тутакси състави бук-
вите и започна да пише еван-
гелиската беседа: „В началото бе
словото. . .“ („Житие на Ки-
рил“ от Климент).

Видян през мирогледа и поетич-
ната фантазия на Климент, под-
вигът на гениалния славянин зву-
чи поетично — романтично. Пес-
тели на багрите, авторът на Ки-
риловото житие разказва с вът-
решна развълнуваност за онези
мигове, в които се е раждало
словесното самоопределение на
един народ. И не е могло да б-
де друго яче. Фигурите на двама-
та славянски първоучители Ки-
рил и Методий покриват с вели-
чествената си сянка огромна ин-
телектуална територия. Те раз-
дат безсмъртието на словото в
един миг, когато е трябвало да
се прескочи от едно време в дру-
го, от една еяра в друга, от ед-
но самочувствие в друго.

Велик миг! „В началото бе сло-
вото. . .“ И разбирателни, близки,
настижни проникват в душите
древни и млади идеи, далечният
свят става близък и разбираем,
светлината сякаш произвеа сърца-
та, озарява ги, въдъхновява ги за
подвиг, достоен за паметта на по-
коленията.

„В началото бе словото. . .“
Мисли, радости и страдания, по-
деми и погроми, подвизи и низос-
ти, страх и безстрашие, влизат в
безсмъртните, овековечени, запе-
чнати върху пергамент и мрамор.
Съкровищницата от идеали
и стремления няма да изчезва с
паметта на съвременниците.

„В началото бе словото. . .“
И неговата сила ще пази за бъ-
дещето житията на велики мо-
де, трепетите на „Азбучната мо-
литва“, „Службите на Констан-
тин-Кирил“, „Похвалата на цар
Иван-Александър“, „Чудото с
българина“ — един конгломерат
от психологически саморазкрития
и етични стойности.

„В началото бе словото. . .“
Чрез него хилендарският монах,
в тъмни и страховити времена,
ще възвърне самочувствието в
българското сърце, правото му да
бие по български, да се гордее
свс „своя род и език“.

„В началото бе словото. . .“
И от своето начало то ще достиг-
не един от своите най-големи
върхове, когато гениалната ръ-
ка на даскал Ботевия сип ще
напише: „Тоз, който падне в бой
за свобода, той не умира. . .“

„В началото бе словото. . .“
И написани с това слово ще се
заредят имена на хора и произ-
ведения, които ще създават им-
пактуалната история на един

народ, оставил свой дял в съ-
кровищницата на световната кул-
тура.

Делото се е превърнало в ле-
генда. Образите на хората — в
образи на светци, на герои. Но
трезвият поглед на днешния съв-
ременник вижда точните коорди-
нати на това дело, неимоверно
огромно за времето, в което е
създадено. Неговите стойности
се измерват и тогава, и сега.
Товага то е било може би най-
високият връх, до който е дос-
тигала интелектуалната самоизя-
ва. Сега то е съдба не само на
един народ. Но преди всичко то
е подвиг на две огромни личнос-
ти — Кирил и Методий. Събра-
ли в себе си като фокус культу-
ра на своето време, прекрачи-
ли с дързостта на мисленето си
границите на не една религиозна
и философска догма, достигнали
нижото на едно общочовешко кул-
турно мислене, и въпреки това
дълбоко и кръвно свързани с
настижните проблеми на „своя
род“, те с неимоверна за човеш-
ките сили воля и страст не само
създават, но и пропагандират
създаденото, за да пусне то дъл-
боки корени в жадните души.

И за да могат милиони хора
днес да започват своето разумно
съществуване чрез първия допир
на ръката до белия лист с тях
чото: „А. . . Б. . . В. . .“

Михаил БЕРБЕРОВ

Димитър

БАЛАДА
ЗА
ЦВЕТАН
СПАСОВ

Трупът му прекараха с ключа през
главната улица.

Северът зиме
е бял,
бял.
Плевен —
град северен.
Град ослепял.
Мироздание —
прояден череп.
И каруца във кал —
кафе черно.
В нея:
ТИ
(кървав)
И в утринта —
Съмва. . .
Главната е огромна,
права —
улица — преизподня.
Скрежът,
снежинките са кристал —
щедро разклонен
зимен корал.
И колар
с ръце изкъсо
юзди свили.
Кръв капе —
става
коралът на
карамфили. . .
Севера зиме
е бял, . . .
бял. . .
В севера —
град.
Град—карамфил разцъфтял. . .

Марин ГЕОРГИЕВ

ДИРИГЕНТ

Отдръпвам перденцето леко —
нахлува поток от лъчи,
прокарал космична пътека
от слънцето
в шест милиарда очи.
Пред моя прозорец — сребрее,
издигнал ръста си висок
едрее, в небето загледал
етажа на жилищен блок.
От него с тесла ли, със що ли
помахва зидар със ръка.
Може би с някого нещо говори. . .
А може би
дирижира света.

Димитър ДОНКОВ

ВЪЗРАСТ

Чакайте зрелост,
чакайте възраст,
чак тогава
в море да отплавате!

Аз не чакам.
Поемам въздух,
който избухва
над релси и трюмове,
който в ракетните трусове пари,
хвърля в ужас
моите създатели.

Виждам надпис
по спирки и гари —
НЯМА ВЪЗРАСТ
ЗА ОТКРИВАТЕЛИ.

Янислав ЯНКОВ

Ако прехвърлим хребета на лешото в душите,
каква земя в краката ни ще легне!
И ще е гладък и безкраен пътя.
И весели деца по тоя път ще тичат.
И всеки път ще е разковниче и благодат.
И мигвете ще пораснат много пъти.
И мисълта докрай ще се наскита. . .
Ако прехвърлим хребета на лешото в душите!

Борис ХРИСТОВ

РАДОСТ
ЗА СТАРИЯ
УЧИТЕЛ

Вековен дълб с богомолно
вдигнати клони шумоли пред
селското училище. Под дебела
та му сянка в летните марани
играят деца, на лейките под не
го седят старци, превити като
паламарки, подпрели глави
върху тояжките си и пият хла-
дина.

В родното село са останали
само незабравимите им споме-
ни от детинството, мили до
болка, този вековен дълб на сел-
ското площадче и нестареещи-
ят мой учител, седнал под не-
говото зелено рухо — учите-
лят Златилов.

— Добър вечер, учителю!
Осемдесетгодишният учител
пъргаво става от пейката, спус-
ка се към нас с младежки стъп-
ки и с двете си ръце друса на-
шите продължително.

— Добре ми дошли! Ех, че
ме зарадвахте! . . . Монте мом
четал! . . .

Бедни са думите на радост-
та. Тя има друг език — вълне-
нието.

Познавам големи вълнения,
виждал съм развълнувани хо-
ра, но ще мога ли да разжака
за близналите чувства на ста-
рия учител?

Тази вечер Буковец празни-
ва. Цялото село се изпиза в чи-
талищното салонче. Събрахме
се две поколения, а сред нас
застана той — нашият учител
Златилов.

Дойдохме отдалече почти
всички негови ученици, за да
кажем на нашия учител едно
топло „благодарим“ в тоя мек
залез на неговия пълноценен
живот.

— Като истински апостол
учителят Златилов идва в род-
ното си село след завършване
то на Педагогическия институт,
учи бащи и деца тридесет го-
дини, забил дълбоко корени в
родната земя като вековния
дълб, който шумоли и сега пред
училището ни. . .

Слушам словото на моя съу-
ченик, което се вие по светлия
осемдесетгодишен път на ста-
рия учител. Каква чиста любов
към родното село, дошла ся-
каш от миналия век.

Роден Балканец, няма да ос-
тарееш, няма да повехне кра-
сотата ти, докато в твоите деб-
ри има такива българци, които
се раждат и умират в теб!

Колко хубава българска ду-
ма — учител! В този момент
си мисля, че тя е сътворена за
теб, скъпи учителю Златилов!

Салонът греє от очи, затоп-
ля се от думи, прости като ис-
тината за нашия учител, чис-
ти като онай бяла речна пъте-
ка, която шумоли пред букана
над селото ни.

Ти ни водеше по нейното
скалистото корито, караше ни да
вадим от дългото й малки камъ-
чета.

Ние се радвахме на тях
ната чистота, а ти си имал не
що друго на ум. . . Благода-
рим ти за тия камъчета, кои-
то се мъчеше да хвърлиш в ду-
шите ни.

С теб ние пълзахме по онай
тъсна пътека из хайдушкия
Балкан, както ти го наричаше,
пееше ни песни. Коя беше лю-
бимата ти песен? Помня я!

Хубава си, моя горо,
миришеш на младост. . .

Гледам те и ти се радвам
как бодро си седнал на сне-
ната. Нищо, че главата ти е
побеляла. Но тя все така гордо
е вдигната и мен ми се струва,
че ти ще рипнеш и ще подхва-
неш песента ей сега и целият
салон ще замирише на мла-
дост, на здравец и капини —
на Балкан.

Прозорците на салона са от-
ворени, От Чумерна лъха све-
жест, водите на Веселина бу-
чат в селския яз, прогнил и зе-
ленял. Ти открихна душите
ни за музиката на тази красо-
та!

Аз те виждам на същата та-
зи сцена с разрошена черна ко-
са, вдигнал брадва над Емек
сиз Пехливан и Топал Хасан.
Ние, твоите ученици, окръжи-
ли малката сцена, със затаен
дъх и искрящи очи те поглъ-

щахме и се дърпахме уплаше-
ни назад.

Ти беше на тая сцена с на-
шите бащи, които вечер след
работата сричаха в къщи родите
си, а ние тайно ги подслуш-
вахме и горди повтаряхме реп-
ликите им на сутринта.

Аз не мога да се обърна
към теб с друго име, освен с
учителю.

Салонът ту гърми от ръкоплас-
кания, ту замира. Сцената ста-
на като цветна градинка, в сре-
дата на която едно голямо бя-
ло цвете полюшва глава. И ка-
пят съзвн от очите му. Не, то
ва е планинска роса, която
има чудотворна сила — да под-
младява.

Става нашият учител. Ние,
неговите ученици, знаям какво
става сега в душата му. Той
не може да каже нито дума.
Вълнението е превзело цяло-
то му тяло, отнело е гласа му.

Той само слага ръце на гърди
те си, разперва ги сякаш иска
да прегърне целия салон. . .
Сякаш чувам в тоя миг как
онова припрано чукче в гърди-
те му бие, бие. . . Но очите
му са все същите живи въглен-
чета. Той ми прилича на онай
камъчето в нашата река, по
който бързата планинска вода
не задържа нищо и мъх.

„Знаеш, в което няма злоба
и завист, не старееш!“ Нали та-
ка ни казваше, учителю Злати-
лов?

Ти мъчиш, застанал простъ-
зен на сцената, а салонът гър-
ми. . .

И вървиш по своя тридесет
годишен учителски път. От две
те ти страни в шпалир са заста-
нали с цветя и грейнали лица
твоите ученици.

„Хубава си, моя горо, мир-
шеш на младост. . .“ Откъде
долита твоята любима песен?
Всички пееат, а ти не чуваш
собственния си глас. Песента
звучи все по-силно. Тя те увли-
ча и ти заплашва. . .

Пее целият салон, станал на
крака, а на сцената като бело-
влас диригент, вдигнал глава
през сладки съзвн, пее учите-
лят Златилов така, както в
моите детски години. . .

Учителю, дадохме ли ти та-
зи вечер малко от радостта,
която ти дължим?

Христо МЕДНИКАРОВ

Героично е трудовото всекидневие на строителите от комбинатната бригада на Химкомбината в Свищов с ръководител Калин Димитров. За него говорят, че от 1953 г. насам няма крупен национален обект, на който да не е работил. От няколко месеца Калин и момчетата са на Ремонтно-механичен завод. Трудностите не са пречка за мъжествените строители да изпълняват високи обеми.

Снимка: Н. КАЧАКОВ

Рибовъдството — доходен отрасъл

От няколко години драгомировското стопанство снабдява кооператорите си, жителите на съседните села и Павликени с прясна риба от местния язовир. Благоприятен на енергичността и трудолюбието на рибовъда Иван Тонков, всяка година уловът се увеличава. Миналата година например са уловени 44 тона риба. От пет години Иван Тонков е рибовъд, но вече е натрупал много опит в работата си. За тези пет години той успя да превърне рибовъдството в доходен отрасъл, носещ на стопанството около 30 000 лв. чиста печалба. Докато неговите предшественици улавяха по 5-6 тона риба годишно от същата площ, още на втората година след постъпването си на работа той предаде на стопанството 15 тона.

До 1963 година стопанството закупуваше зарибителен материал от Старозагорски окръг. Със съдействието на стопанското ръководство Иван Тонков направи малък рибовъдник от 240 кв. м, който отглежда и малки рибки за зарибяване. През 1965 г. техният брой бе 100 000, а през 1966 — 140 000.

Тази година рибовъдникът разполага с достатъчно зарибителен материал и Иван Тонков е обещал да предаде 50 тона риба.

Научно-техническото дружество в Полски Сеновец

Учредено е преди 3 години. Макар и за кратък период, то стана носител на технически прогрес в стопанството. В него членуват всички селскостопански специалисти — агрономи, зоотехници, ветеринарни лекари и техници, икономисти, новатори и рационализатори. За конкретизиране дейността на дружеството членовете са разделени в секции — растениевъдство, животновъдство, механизация и икономически въпроси. Всяка секция се оглавява от добре подготвен специалист и работи по план.

Основният отрасъл в кооперативното стопанство е растениевъдството. Там са насочени главните сили на дружеството. В своята дейност то се стреми да поддържа тясна връзка с научните институти и опитните станции. Под ръководството на Института по механизация и електрификация на селското стопанство — София се изгражда уеднаж зеленчукова градина в Сашево, където основните процеси при отглеждането на зеленчуковете култури ще бъдат механизирани. Първите резултати са вече налице. Под ръководството на участъковия агроном Димитър Н. Димитров и бригадата механик Петър Иванов Петров се засяха безразсодови домати на лекообразна повърхност на площ от 80 дка. Сега се разсаждат ранни домати с разсадопосадъчна машина. При отглеждане на доматите ще се механизират процесите засаждане, окопаване, пръскане и др.

По плана на секцията „Растениевъдство“ се предвижда специалистите да посетят института „Образцов чифлик“ — Русе и се запознаят с новостите при отглеждането на пшеницата, царевичката и фасулът; Института по лозарство и овошарство — Плевен, където да се запознаят с новостите и опита по отглеждането на ценните винени сортове, да посетят Института по почвознаие и торене и други.

Успешно бе организирана

учебната година по селскостопанска просвета за повишаване квалификацията на кооператори и механизатори. Всички курсове, кръжоци и школи завършиха по плана. Основната задача в плана на секцията по растениевъдство през тази година е отделните специалисти да проучват новостите и челиния опит в далечна област и ги споделят на съвещания с агрономите с цел да се изучават и прилагат в практиката. Участъковият агроном в Кутина Стефан Евтимов е на торенето с големи дози минерални торове, Мария Палазова — новостите в растителната защита през 1963 г., Пенчо Бояджиев — рентабилността на културите в светлината на 44 постановление на Министерския съвет и ЦК на БКП.

Хубава е инициативата на дружеството за поставяне задачи на членовете му за организиране на опитни производствени участъци. Участъковият агроном в с. Градина Мариян Андреев организира поле за сортово изпитване на пшеница и ечемик; Димитър Н. Димитров — участъков агроном в Сашево — за сортово изпитване на царевичката при поливни условия; Димитър Христов Пенчев — за сортово изпитване на царевичката при сухи условия. Резултатите от опитите в тези участъци ще бъдат изучени от всички специалисти и бригадири на място, в самите производствени участъци.

Използва се приспособление за механизизирано набиване на циментови колове в лозята. Сега се замисли изработването на приспособление за механизизирано набиване колове в доматите на телена конструкция, за опъване и събиране на телата. Всичко извършено досега не изчерпва възможностите на специалистите-членове на ИТД в Полски Сеновец, които работят в растениевъдството.

Д. ВЕЛИЧКОВ

гл. агроном на ТКЗС — Полски Сеновец

ОСНОВНОТО — НОВИТЕ ПРОИЗВОДСТВА

Тази година новостите в ТПК „Метал“ — Велико Търново не са малко. Едни са въведени, други сега се усвояват, а трети са още в конструкторско-технологическия отдел. Неотдавна започна производството на специална универсална палета, която ще се използва при транспортирането на тухли. Наистина, кой не знае колко трудно се работи, когато тухлите се товарят на ръка и се разтоварват пак по същия начин. Всичко това е свързано с много работна сила. Известно е колко много тухли се похабят при транспортирането им. Затова новото производство на ТПК „Метал“ въвежда много хора, а в строителството и керамичната индустрия го очакват с нетърпение и интерес. Въвеждането на палетите решава напълно въпроса за транспортирането на тухлите.

Големо внимание се обръща и на производството на касети за бутилки. То представлява 40-45 на сто от обема на цялата продукция. Изработват се и специални касети за нуждите на складовите стопанства с товароподемност до 10 и 35 кг. Сега се усвоява и производството на 75-килограмови касети. Промислените предприятия очакват изработването на количка-палета с транспортен повдигач, която ще

улесни много работата им.

Новите изделия, които предстоят да се усвоят в ТПК „Метал“, вдъхват на колектива и ръководството големи надежди. За това сега в конструкторско-технологическия отдел се подготвят за усвояване на съвсем мрежеста палета със собствено дъно, която ще се използва за транспортиране на куки, стъклен амбалаж (различни видове бутилки, буркани и т. н.). С нея стъкленият амбалаж ще се превозва от завода-производител до предприятието, където ще се зареждат бутилките и бурканите. Заедно с механизизирането на то варо-разтоварните работи се избягва и похабяването на стъкления амбалаж.

Един от въпросите, които ме интересуваша, когато посетих ТПК „Метал“, беше как предприетият изпълнява производствена та си програма от началото на годината досега. И тук кооператорите имаха с какво да се похвалят. Планът за общата промишлена продукция за четирите месеца е изпълнен 110,6 на сто. С 5 на сто е преизпълнен планът за производителността на труда, а планът за печалбата за тримесечието е изпълнен 132 на сто.

Ал. БЪЧВАРОВ

Детските влогове

В интерес на всички родители е получаваните семейни добавки да се внасят като детски влогове, които имат и най-голям лихвен процент — 4 на сто. Ако се прави например 5 лева месечна вноска, на 18-годишна възраст детето ще има над 1500 лева, а ако вноската бъде 10 лева, влогът ще надмине 3100 лева. Ето как с малки, но редовни вноски се постигат големи резултати.

В района на клон на ДСК в Елена партидите по детските влогове към 1 май т. г. достигнаха 6689, а сумите по тях нараснаха на 106,6 на сто в сравнение с тези на 1. I. 1968 г. Само през четиримесечието на тази

година бяха внесени около 60 000 лева по сметката на детските влогове. Особено добре работят в това отношение другарите от клон на ДИП „Деню Георгиев“, ТПК „Чумерна“, Промкомбината, ДИП „Училищна мебел и пособия“, „Наркооп“, ГНС, народните съвети в Беброво и Буйнови и др. В някои предприятия обаче все още е незадоволителна работата по детските влогове. Недостатъчен е процентът на обхващането в Асфалтовата база, Горското стопанство — Елена, „Пътно управление“, „Транспред“ и др. Причините за това са най-различни. Едни родители просто забравят да отделят една минимална вноска за детски влогове, други недооценяват значението на спестовността, трети направо постъпват еготилично, като лишават децата си от влог и т. н. Тук именно работещите в ДСК, а също така касиер-платците и представителите на профсъюзните и другите организации трябва да оказват по-осезателна помощ на родителите, като им внушават, че дълг на всеки родител е да прави влогове на децата си. Работата по влогонабирането е не само личен, но и обществен въпрос.

Димитър СТЕФАНОВ
управител на ДСК, клон — Елена

Горнооряховските хлебари — първи в страната

Между 47-е хлебопроизводителни предприятия в страната през първото тримесечие на тази година Горнооряховският хлебозавод постигна най-добри резултати.

На 21 май на тържествено събрание Владимир Кожухаров, представител на Министерството на вътрешната търговия, връчи на трудовия колектив преходното червено знаме на Министерството и на ЦК на профсъюза на работниците от търговията. Производствените общности да направят усилия да запазят знамето и през второто тримесечие и да се борят за още по-големи успехи в чест на 25-годишнината на социалистическата революция.

М. Шалаверова

Нашите селища през славното четвъртостолетие

ОБЩИНА

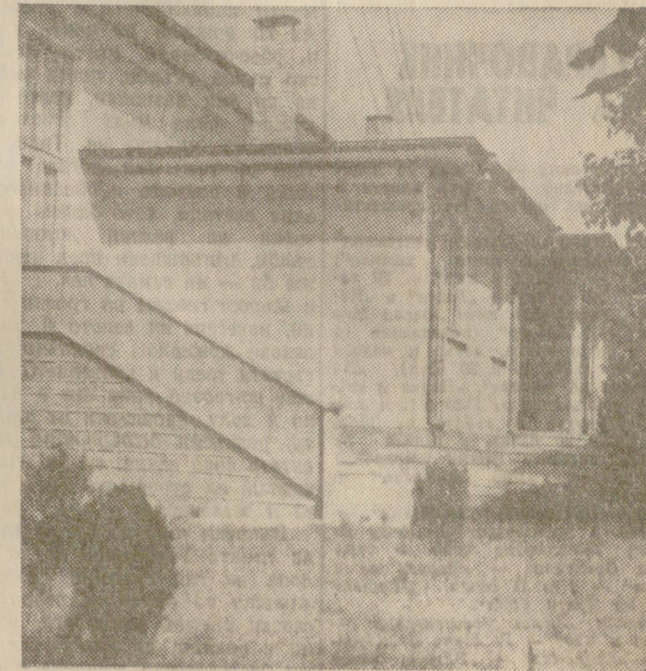
ДОЛНА ОРЯХОВИЦА

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА ● КООПЕРАТИВНИЯТ ДОМ

ВЪРБИЦА ● ЧИТАЛИЩНАТА СГРАДА

ГОРСКИ ДОЛЕН ТРЪМБЕШ ● ЧИТАЛИЩНИЯТ ДОМ

БРЕГОВИЦА ● ЧИТАЛИЩНАТА СГРАДА
СН.: Н. КАЧАКОВ

МАШИННО-РЕМОНТНО ПРЕДПРИЯТИЕ — ДРЯНОВО ТЪРСИ

трактористи-булдозеристи за трактор С-100.
Справка: МРП, Дряново, тел. 573.

2-2

Държавно земеделско стопанство — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ТЪРСИ:

1) Работници-товарачи за автотранспорта. Приемат се и пенсионери, които, освен работната, ще си получават пенсията в пълен размер.	
2) Главен майстор за автомобили	1
3) Автомонтьор	2
4) Електротехници по автомобили, трактори и комбайни	1
5) Ковач	1
Заплащане по тарифни ставки и по щатни таблици.	
Постъпване веднага.	
Справки при завеждащ „Личен състав“.	

4-4

Областно пристанищно управление - Варна СЪОБЩАВА

на всички интересувани се, че ПРИЕМА на работа:

1. Работници-преносвачи по товарене и разтоварване на корабите при средна заплата на месец — 150 лева.
2. Автомонтьори VII и VIII разред
3. Крановници на автокранове и ел. кранове.
4. Шофьори на специални автомобили.
5. Ел. монтьори от V до VIII разред.

6. Шл. монтьори VII и VIII разред.
7. Шлайфисти VII и VIII разред.
8. Стругари VII и VIII разред.
9. Талимани — жени със средно образование.

Автомонтьорите, шлайфистите и талимани-те да имат варненско жителство. На останалите кандидати се подписува временно жителство. Има подписувано общежитие за бежари и евтина и качествена храна в стола.

Кандидатите да носят със себе си паспорт, трудова книжка и военно-отчетна книжка. Справки: в „Личен състав“ на пристанището, телефон 27-21, вътрешни 248 и 277.

2-1

З АГЪРНАТ добре в кола-
та си поради нощната
хладовина, аз пътувах лани с
един другар към Търново, след
като напуснах Горнооряховската
станция, изчезнала с червените
си светлини зад тъмното буйно.
Шосето, едвам личи в мрака
на септемврийската нощ, лезей-
ки по левия бряг на Янтра, не-
видима в тъмнината, но позна-
вана по шума, приличен на гла-
во ридане. Високи черни ридо-
ве, които по наглите очертания
в небето изглеждат да са увен-
чани с канари, се тъмнеят и про-
такат от две страни на Янтри-
ната клисура.

Аз отивам пръв път на Тър-
ново, за което живописно место-
положение тъй много бях слушал.
Отивам нарочно да видя Асене-
ската столица, да се поклоня на
бедните останки на едно велича-
во и бурно минало. . . Затова
душата ми е особено настроена
и в напрегнато състояние пред
непознатото, пълно с мъглява
възбужденост за мене. И вече мо-
ята фантазия е на работа и аз си
мисля, че из това също усте ня-
кога са минували български па-
рета, войводи, боляри, при тако-
ва също звездно небе и са гледа-
ли същите тия скали и черни
ридове, при същия тоя шум на
Янтра; виждам в ума си ту вой-
ските на Асеневиците, ту пълчи-
щата на татарите и на куман-
ските конници, вървейки шумно
из клисурата, ту бигството на
пропдени царе в дългите между-

НАЙ-СКЪПНИЯТ ПОДАРЪК ЗА ПОКОЛЕНИЕТА

Спомням си деня в навечерие-
то на премиерата на пиесата
„Иван Шишман“. Всички участ-
ници в нея дойдохме тук — на
Царевец — на посещение и по-
клонение пред руините на послед-
ното българско царство. Заста-
нала пред тези старини, аз усет-
их как те по неповторим начин
събуждат в мен дълбоки чувства
на любов и гордост от минало-
то, събуждат български дух.

Наистина няма град в Бълга-
рия, който така силно да те при-
вързва към миналото на народа
ни, и да те кара да бъдеш негов
достоеен наследник! Затова въз-
становяването и съхраняването
на Велико Търново за бъдещите
поколения ще бъде за тях най-
скъпият подарък, за който те ви-
наги ще ни бъдат благодарни!

Виолета БАХЧЕВАНОВА
артистка от Народния театър
„Иван Вазов“

СПРАВОЧНИК НА ЧИТАТЕЛЯ

От понеделник — 27 май до неде-
ла включително — 2 юни кината в
градовете на окръга ще прожекти-
рат:

Велико Търново: „Девети септември“
— „Девойката с трите камили“;
„Искра“ — „Война и мир“ — IV се-
рия; Трудов фронт — „Беата“ и „Де-
бати“; Профсоюзно кино „Васил Мав-
риков“ — „Доктор“ (понеделник от
15.30 и 18 и сряда, петък и неделя
от 13.30, 15.30, 18 и 20 часа); „На
границата на живота“; „Наука и тех-
ника“ (понеделник от 13.30 и 20 и втор-
ник, четвъртък и събота от 13.30,
15.30, 18 и 20 часа); в неделя от
10 часа детските филми „Мравчица
самохвалка“, „Две приказки“ и
„Шинел“.

Горна Оряховица: „Напредък“ —
„Сватба в Малиновка“ и „Ето аз
жени“; Транспортно кино — гара
Горна Оряховица — „Парола не е
нужна“ — I и II серия, „Чудният
свят на братя Грим“.

Свищов: „Алеко Константинов“ —
Война и мир — IV серия и „Кото-
вски“; „Академия“ — „Нашата чешка
песничка“.

Павликени: — „Димитър Стоянов“
— „Човекът от Канада“ и „Томас
Бекет“ — I и II серия.

Яковчево: „Христо Ботев“ — „Си-
лини по дух“ — II серия и „Дневникът
на една жена в бели“.

Елена: „Христо Ботев“ — „Снеж-
ната царница“ и „Силини по дух“ — I и
II серия.

Полски Тръмбеш: „Коста Стоянов“
— „Път към висшето общество“;
„Невесинската пушка“ и „Живот във
висшето общество“.

ТЕАТЪР

Държавният драматичен театър
„Константин Кисимов“ — Велико Тър-
ново ще представи „Лизистрата“ на
29 май в гара Горна Оряховица и
на 31 май в град Горна Оряховица.

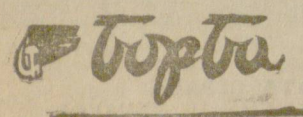
На 28 май във Велико Търново пос-
тува Русенският драматичен театър
„Сава Огнянов“ с „Молнер“.

КОНЦЕРТИ

На 27 във Велико Търново — кон-
церт на Държавния квартет Аврамов
и на 2 юни — концерт на Ансамбъла
на народната армия.

На 28 май в Свищов — вокален
концерт на Маргарита Александрова.

Продавам къща в с. Де-
белец и В. Търново.
Справка — адвоката Сомов.

особици — цялата тая настръх-
нала с кървани и бурни перипе-
тни драма, която се нарича: вто-
рото българско царство. . .

След един завой фаетонът не-
усетно се озовава в тъмна ули-
ца, между бедни, дрипави къ-
щи, по изхълмен калдъръм.

— Търново! — обажда ми
другарят. Той забелязва разоча-
роването ми и прибавя, че от
тая страна Търново не поразява
с нищо пътника и че то е вели-
чествено ноще само от юг, от
Габровския път, с безбройните
светлини в къщата, разспани по
склоновете на Янтра.

След малко спираме пред гос-
тилицата „Борис“.

По изгряв слънце се разбуж-
дам, след един кратък, но дъл-
бок сън, населен със смутни
блянове, и излизам на балкона,
обърнат към изток. Първото ми
впечатление от гледката, която
се откри внезапно пред очите
ми, е силно, поразително. Един
великолепен вид въз Янтра, е
циклопски отвестни стени въз
дълбоките завой на дола и. Под
мене, в подножието на стръмна-
та урва, тече мътна реката, об-
фащайки от три страни една ди-
ва, скалиста чучка като полвос-
сров. Пресечения й връх обознача-
ва равна, наведена на юг плас-
кост.

Надясно, срещу тоя рид —
други рид, по-висок, също опа-
сан от Янтра, с наकाцали по гър-
ба му къщи, живописно натъп-
вани над пропастта. Най-високо-
то място на тоя рид е една
стръмна коническа чучка, ползза-
тънала сега в белизияната мъг-
ла, с пирамидата на някаква пи-
летник. Зад тоя рид други риси-
ни, голи, дивы, бягати и се губят
вече в завесата на утринния ту-
ман. Един железен мост през Ян-
тра, направен долзу за железни-
цата, съединява двата рида. Пи-
ськът на паровоза, който отива
да се пхне в тунела, буди за-
чулените екове. . .

От чувалното и четеното аз раз-
брах вече пред какво се нами-
рам: чучката полуостров е Трапе-
зница, а по-високият рид, който
се съединява с града, е Царевец.
Чисто име самб показва, че там
са излизали царските дворо-
ве на българските господа.

Цял час стоям закланост поед-
тия две исторически висоти, мо-
ето въображение иска да види ви-
соките крепостни зидове на Тра-
пезница, за които говори преда-
нието, и църквите с византий-
ските сволове и блестящи кръ-
стовете, издигнати от благочестие-
то на българските царе по темето,
сега преобраното на трапиза от
археологическите разкопки. Уви,
от зидовите нищо не останало, а
трапизата не откриват, поне до-
ка, никакви забележителни сле-
ди от зидовите: само зидове на
малки параклиси и гробиници.
Аз ги виждам от моята висота
и, разочаровано, моето българ-
ско сърце скърби, почти негоду-
ва на тия разкопки, които про-
куждат една мила илюзия за
величаво минало на Трапезница.
При съ тоя тая могола е пак
мила и покрит с обаянието на
една светиня, като близка свиде-
телка на велики исторически
съдби, извършвани пред нея, мо-
же би — на самата нея. . . И аз
с жалост гледам на грозните ра-
ни, нанесени на челото й, толкоз
векове дрямало спокойно под
гъстата трева и забвенията. Ела
още по-трозна рана зее в дълбо-
ка и долзу, направена от динами-
та, разкъсал безжалостно мъхо-
вата, разкъсал сива скала, за да изка-
жат камъни за строящата се в по-
ли-те й железница.

Въпреки това аз искам да ида
на самата Трапезница, да се по-
клоня на тия скромни гробиници
жилища на праха на стари бъл-
гарски светци, патриарси, влади-
ци и боляри; но излиза, че това
ми благочестиво желание е неиз-
пълнимо: посещение разкопките
на външни лица е забранено.

★

Зад мене, в улицата, гърми
живота на пробудения град. То
аз не искам да ида в него, боей-
ки се, че прозата на действител-
ността и срещите ще накърнят
моего строго, почти благоговей-
но настроение на поклонник на
една българска светиня, и се спус-
вам по стръмната пътека на бу-
ренасялния склон долзу при Янтра,
Долзу е пуст, необитаем, вла-
жен. . . Издигам очи нагоре и
изглеждам ридът, от който сля-
зох: къщите във вид на полуве-
нец са обточили върха му, висят
над амата, сякаш всяка минута
ще ползнят и паднат от скали-
стите си основи. Вървя нататък
край Янтра към подножието на
Царевец, вслушвайки се в ней-
ния странен шум, който сякаш
ми разказва тайствена история
за миналите времена на овдоя-
лата столица. И колко тъга има
в тоя шум! Сякаш Янтра плаче,
че не приема вече в себе си от-
раженото на кулите и дворците.

По-нататък върхът на тоя рид
се освобождава от къщи — само
една жълта гигантска стена, при-
лича на крепостна, венчава гър-
ба му, по който се откроява в не-
бето дървена заграда, дето се
мяркат минувачи. Виждам про-
дължението на ридът, който за-
вива на север, обгрян от Ян-
тра, пустинен, див, скалист, то-
крит с храсти. По отсания му
склон само пълпат къщици. На-

пущам дола и се изкачвам при
заградата. Аз се озовавам на
едни тесен, широк едвам четири
метра ръб, по който се отива от
града за Царевец. Спирам се на
тая висота прехласнат, възхитен.
Картината прилича на блян, из
феерия възлешна и неописуема.
Боже мой, каква хубост има то-
ва Търново, което сега се раз-
стила в по-голямата си част с
една чудна живописност, разла-
зило се по склоновете, закатерило
се по върховете, наакало над ше-
метни пропасти, плъзнало се до
външните на Янтра. А тя, като
една колосална, блестяща на
слънчевите зари змия, вие се иг-
риво от запад към изток, от из-
ток към запад, от юг към север,
тук под настръхнали скали, там
под прозорците на къщата, за-
лепени една въз друга по склона,
там край зелената поляна на
Света гора. Зная ли е Асен I,
че като е избирал, по стртеги-
ческото му положение, Търново
за столица, той си е избрал за
столица и една от най-оригинал-
ните местности на светът?

Царевната чучка е наблизо,
но и там стават разкопки и е за-
бранено посещението. Освен па-
метника, издигнат на темето й в
спомен на дождождането на пър-
вия ни княз, и малко по-ниско
една мечет, остатък от сринатата
при освобождението на Търново
турска махала, никакви здания
няма на Царевец и никакви сле-
ди от старите дворци. Само на
южния край на Царевец стърчи
над Янтра полуразрушена кула.
Минува ли през ума — не в нея
ли са стояли в плен цариград-
ският император Балдуин I и со-
лунският император Кир Тодор?

И видът на тоя пустинен се а
хълм пробужда в ума ми споме-
ни за славната древност на бъл-
гарската столица. От този акри-
пол, гордо и усатонето стърчащ
над Янтра, някога увенчан с пао;
ските каменни палати на Асеневи-
ците и с величествени храмове,
люлка на съдбоносни събития.

ЦАРЕВГРАД ТЪРНОВ

Ти си стародавна твърдина,
наша гордост,
нашата светиня.
Помнят от древни времена
с Царевец и със Света гора,
свс Трапезница

и кулата на Балдуина!
Всеки камък тук и всеки кът
гълхнат сред чешпири и лозинци,
къщите
по хълмовете се вишат,
нацнади като презморски птици.
Царевград с легенди осиян,
с подвизи, герои и видения,
Венчко в теб разказва за Шишман,
Калоян, Ивайло и Асеня.
За ония пламенни отци,
дето по бесната висяха
и със ореола на светци
своята кръв

за свобода проляха.
А на Янтра тихите води
вият се под теб
и лъкатушат,
отразили слънце и звезди,
къщите,
една до друга гусмени.
И когато в тих вечерен час
аз се спра във тъмното загубен,
виждам как прозорците блестят
с пламнали очи като у влюбени,
Търново!
И днес сияеш ти
като крепост
и като светиня,
паметник на дивни красоти
и сърце
на цялата Родина!

Атанас ДУШКОВ

Завършиха районните спартакиади
на селските спортисти. В четири пунк-
та — Джулюница, Ресен, Морава и
Карансево, стадионите приютиха най-
завели чели места в общинските спар-
такиади. Най-внушителни бяха стар-
товете в село Джулюница, където си
дадоха среща 267 спортисти от селата
на Горнооряховски район. Общо в на-
сещения със състезания неделен ден
в различните спортни дисциплини
участваха близо 700 души. . .

В с. Карансево цяло превъзходство
имаша отборите на Сухиндол. В пър-
венството по лека атлетика сухиндол-
ци се надояиха категорично и с два
та си състав — мъже и жени. Двой-
на победа записаха те и във волей-
болния турнир. Така и в общото кон-
курсно класиране със значаелна
преднина на първо място са предста-
вителите на Сухиндол, следвани от
отборите на Карансево и Била черква.

Наред с безспорното предимство по
най-масово участие, спартакиадата в
Джулюница се отличава и с по-го-
лямото разнообразие на заетилените
спортове. В сръвнованието по колоез-
дене първенци излязоха бегачите от
с. Джулюница. Интересните схватки
между отборите по свободна борба,
завършиха с победа на днешните за
отборите на Сухиндол. В категорията
по спортна гимнастика — кандидат майстор
на спорта Ил. Кабананов от Кара-
исен. Тежката категория в същата
дисциплина завърши с нова победа
на Кабананов, който се състезава с
кон Пансион.

С особено голям интерес бе просле-
дено сръвнованието в надпревуска-
нията. По 1600-метровото трасе (глад-
нията) най-бърз бе бегачът Сашо с ез-
дях Ст. Попданов от с. Д. Оряхови-
ца. А надпревукването през храсти
на 2400 метра бе спечелено от Ст.
Алексиев от Овча могола, който бия
с кибид Елпин.

Окръжен комплексен първенец по
конен спорт станаха представителите
на с. Карансево, които събраха 71
точки, следвани от отборите на Овча
могола с 53 и Джулюница с 26 точки.

Ето и първенците от с. Ресен, къде
А. ГЕОРГИЕВ

ЮНОШЕСКА ЗОНА
„ЯНТРА“

XXV КРЪГ
РЕЗУЛТАТИ:

„Локомотив“ Касп — „Автостронтеа“
1:1; „Ст. Бонев“ — „Червено знаме“
2:4; „Г. Генев“ — „Анг. Кънев“
4:0; „Раковски“ — „Ботев“ 2:1; „Чер-
ноломен“ — ДЗС 0:3 (служебен);
„Левски“ — Омуртаг — ВФСИ 0:1; „Ло-
комотив“ Дряново — „Ст. Костов“
Попово — 1:0; „Б. Спиров“ Преслав
— „Подем“ Габрово 0:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Раковски 53:14 40
2. Ст. Костов 47:12 36
3. Автостронтеа 42:19 35
4. Анг. Кънев 35:25 29
5. Червено знаме 39:27 27
6. Локомотив Др 36:28 27
7. Подем 27:28 27
8. Ботев 27:27 25
9. ДЗС 27:34 24
10. ДЗС 34:31 24
11. Г. Генев 31:40 22
12. Левски 30:36 21
13. ВФСИ 28:55 21
14. Б. Спиров 36:56 18
15. Локомотив Касп 18:44 13
16. Ст. Бонев 8:59 7
17. Черноломен

то се състезаваха отборите от Вели-
ко Търново: борба — с. Са-
шево, лека атлетика — с. Ресен (мъ-
же и жени), волейбол — с. Дебелец
(мъже).
В навечерието сме на финалите на
окръжната селска спартакиада. На
26 май в с. Драгомирово ще мерят
сили районните първенци по свобод-
на борба, а в с. Овча могола по на-
дпревукване на тежести. За 1 и 2 юни са на-
срочени състезанията за излъчване
окръжни селски първенци по колоез-
дене, лека атлетика и волейбол. Те
ще се състоят в с. Джулюница.
По вече има една дисциплина, в
която окръжните първенци са извест-
ни. Състезателите на конен спорт,
които завършиха по-рано районните
спартакиади, в неделя се срещнаха в
последна решителна надпревара в с.
Овча могола. Участваха 42 ездачи
от кооперативните стопанства в целия
окръг.

Състезателната програма обхваща-
ше 5 дисциплини — три категории на
конкур-ини и две надпревуквания.
В лека категория на конкур-
иник (1.20) окръжен първенец
стана Б. Любенов с кибид Тафта от
с. Карансево. А в конкур-иник за на-
чинаещи коне, категорично се издиг-
на кибид Ела, направилена умело
от олимп ездах — кандидат майстор
на спорта Ил. Кабананов от Кара-
исен. Тежката категория в същата
дисциплина завърши с нова победа
на Кабананов, който се състезава с
кон Пансион.

Окръжен комплексен първенец по
конен спорт станаха представителите
на с. Карансево, които събраха 71
точки, следвани от отборите на Овча
могола с 53 и Джулюница с 26 точки.

РЕЗУЛТАТИ:

1. Етър 33:17 27
2. Локомотив ГО 29:23 23
3. Чардафон 34:21 22
4. Академик 40:32 19
5. Черв. знаме 27:20 18
6. Ст. Костов 24:25 17
7. Локомотив Др 24:30 17
8. Левски Ляск 25:32 14
9. Анг. Кънев 21:39 12
10. Светкавица 23:53 9

Отборът на „Светкавица“ Търгови-
ще отпадна от зона „Янтра“, а отборът
на „Етър“ ще играе на 2 юни в гр.
Карлово с представител на зона „За-
горе“.

„Б“ ОКРЪЖНИ
ФУТБОЛНИ ГРУПИ

РЕЗУЛТАТИ:

Долна Оряховица — Електротелфе-
ри 0:1; Димча — Водолей 3:0; Пром-
комбинат — Поликрайше 3:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Ресен 124:32 46
2. Металургия 85:34 39
3. Сашево 84:35 39
4. Първомайски 79:35 37
5. Горско Ново Село 77:51 34
6. Асеново 63:51 31
7. Крушево 51:78 23
8. Сушица 53:66 23
9. Карансево 46:54 22
10. Камен 46:64 22
11. Добри дял 41:93 21
12. Правла 53:65 19
13. Върбица 41:68 19
14. Николаево 27:65 19
15. Писарево 31:77 17

Забележка: На 23 и 26 май срещите
за всички групи ще се проведат само
по футбол.

В красивото балканско село
Върбица — Шуменски окръг се
състоя републиканско първен-
ство по свободна борба на работ-
ещите в държавните земеделски
стопанства.
С едни от най-добре подгот-
вените борци се представи отбо-
рът на ДЗС „Златарица“. Само
липсата на състезател в катего-
рия над 97 килограма лиши златар-
чани от титлата „Републикан-
ски шампион на ДЗС“. С доб-
рата си подготовка и с разнооб-
разната си игра състезателите
Иван Козарев в категория до
63 кг, Йордан Борисов в кате-
гория до 70 кг и Васил Чакалов
в категория до 87 кг не можа-
ха да бъдат победени от против-
ниците си и станаха шампиони
в категориите си. Също така доб-
ре се представиха и Христо Пет-
ков и Цветан Русев, които досе-
гигнаха до финала.

Шампионът за 1968 година в
категория до 63 кг
Иван Козарев

РЕЗУЛТАТИ:

Горна Липница — Раданово 4:0, Г.
Студена — Вързулица 2:0, Обедине-
ние — Дъскот 3:0, Асеново — Царе-
вец 8:0, Козловец — Драгомирово
3:0, Камнотово — Д. Липница 5:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Климентово 74:28 34
2. Бъл. Сливово 75:27 31
3. Горна Студена 78:45 29
4. Царевец 43:42 28
5. Горна Липница 53:54 25
6. Козловец 43:43 24
7. Драгомирово 49:56 23
8. Асеново 45:55 23
9. Д. Липница 45:61 22
10. Вързулица 53:63 19
11. Дъскот 39:75 18
12. Обединение 55:55 16
13. Александрово 41:88 10
14. Раданово

РЕЗУЛТАТИ:

Първомайски — Писарево 3:0, Ресен
— Добри дял 14:3, Металургия — Ко-
заревци 3:0, Сашево — Крушево 7:1,
Николаево — Константин 3:0, Сушица
— Върбица 5:2, Асеново — Правла
2:0, Камен — Г. Н. село 3:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Ресен 124:32 46
2. Металургия 85:34 39
3. Сашево 84:35 39
4. Първомайски 79:35 37
5. Горско Ново Село 77:51 34
6. Асеново 63:51 31
7. Крушево 51:78 23
8. Сушица 53:66 23
9. Карансево 46:54 22
10. Камен 46:64 22
11. Добри дял 41:93 21
12. Правла 53:65 19
13. Върбица 41:68 19
14. Николаево 27:65 19
15. Писарево 31:77 17

Забележка: На 23 и 26 май срещите
за всички групи ще се проведат само
по футбол.

ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО — КОМПЛЕКС ЗА ВИСОКО СПОРТНО МАЙСТОРСТВО

Комплексът за високо спортно-
майсторство ще се издигне на
местото на градския стадион.
Предвижда се строителството на
комплекса да започне през 1969
година.

Проектите предвиждат разши-
рение на строящата се козирка,
с оглед обхващане на цялата се-
верна страна, която след окон-
чателното си завършване ще при-
ютява 5000 зрители. Южната
страна на стадиона след изграж-
дане на Комплекса за високо
спортно майсторство ще даде
възможност за системни пело-
дневни тренировки на 250 спор-
тисти от дружество „Етър“ и на
възпитаниците на специализира-
ните спортни школи. В тази стра-

да ще се помести лекоатлети-
ческа писта с дължина 130 м и
ширина 10 м, която в края ще
има ушрение за скокове, хвър-
ляния и ще дава възможност за
тренировка и състезания по всич-
ки атлетически дисциплини. Са-
матата писта за бягане ще бъде
застлана с асфалтогула и ще от-
говаря на модерните изисквания
на леката атлетика. В съседство
с нея ще се разположи салон,
в който ще тренират шангистите,
треньорски, лекарски кабинети и
санитарни вълари.

Над пистата ще се изграждат
4 салона с размери 30/18 м — за
баскетбол, волейбол, борба, ху-
дожествена и спортна гимнасти-
ка. Между салоните над писта-

та ще минават лухове за влиза-
не в секторите на стадиона, кой-
то след завършването на обекта
ще увеличи редовете си в южна-
та страна на десет. Заедно с